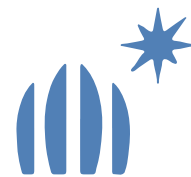

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLII | NÚM. 2175
2,90€ | 30 MAIG 2021

Agustí Codinach

Clients adreçant-se al mercat de Sant Antoni, de Barcelona.

EDITORIAL I EN PRIMER PLA (P 3 i 8-11)

Una economia per a la vida

La postpandèmia, oportunitat per qüestionar-se
el creixement il·limitat i entendre el progrés com
l'atenció a les baules més febles de la societat

La ceràmica de
les benetes

P 24-27

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

Nom		
Cognoms		
Adreça		
Població		
DP	Tel.	NIF
A/e:		
☐ Edició paper 145€		☐ Edició digital 90€
☐ Edició en català		☐ Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

☐ Únic pagament per any	☐ Dos pagaments semestral
☐ Xec nominatiu que adjunto	☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

NOM COL·LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular				
IBAN	ENTITAT	OFICINA	DC	COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

La jove Economia de Francesc

Sant Benet a la seva Regla (3,3) afirma que sovint el Senyor revela el millor al més jove; per tant, cal escoltar-lo atentament. Així, amb el nom d'Economia de Francesc, es coneix l'esdeveniment mundial —llargament esperat— en què el Papa va convocar joves economistes i emprenedors d'arreu per escoltar els seus criteris sobre aquest substrat imprescindible per a la convivència, amb visió renovadora i de futur. L'encontre es va celebrar en modalitat virtual, amb transmissions en directe i connexions streaming. El seu missatge final (novembre del 2020), escrit en nom «dels joves i dels pobres de la terra» i pensat per a la postpandèmia, va adreçar als economistes, empresaris, als qui prenen decisions polítiques, als treballadors i treballadores i als ciutadans i ciutadanes del món.

Els joves economistes i emprenedors, en síntesi, demanen:

1. Que, de la mateixa manera que el Covid ens ha fet desaccelerar a tots, les grans potències mundials i institucions econòmiques desaccelerïn també les seva carrera desenfrenada que asfixia la terra i els més dèbils.
2. Activar una comunió mundial de les tecnologies més avançades per superar la pobresa energètica.
3. Salvaguarda dels béns comuns (especialment els globals com l'atmosfera, boscos, oceans, ecosistemes i biodiversitat).
4. Que s'eviti usar ideologies econò-

miques per ofendre i descartar els pobres, malalts, minories i desafavorits de tota mena.

5. Respecte al treball digne per a tots, garantit per polítiques socials.
6. Abolició de paradisos fiscals: que la primera resposta al món post-Covid sigui un nou pacte fiscal.
7. Crear noves institucions financeres mundials i reformar en sentit democràtic i inclusiu les que ja existeixen perquè ajudin el món a recuperar-se de les pobreses i desequilibris produïts per la pandèmia i es recompenxin i fomentin les finances sostenibles i ètiques.
8. Introduir un comitè ètic independent en el govern d'empreses i bancs.
9. Premiar els empresaris innovadors en l'àmbit de la sostenibilitat ambiental, social, espiritual i gerencial.
10. Assumir el compromís d'una educació de la qualitat per als infants perquè el capital humà és el primer capital de tot humanisme.
11. Que les treballadores tinguin les mateixes oportunitats que els treballadors, valorant la presència del talent femení.
12. Evitar que se sostreguin recursos a les escoles i a la salut per construir armes i alimentar les guerres necessàries per vendre-les.

Els joves refermen el seu compromís a viure els millors anys de les seves energies i intel·ligències perquè l'economia de Francesc sigui cada vegada més sal i llevat de l'economia per a tots.

Contingut

03
Editorial

05
La setmana

06
Opinió

08
En primer pla

13
Vida eclesial

23
Opinió

24
Reportatge

28
Carta dominical

30
Bíblia

32
Litúrgia

34
Espai lectors

36
Cultura

46
Agenda

47
Des del carrer

Mn. Miquel Calsina parla de Dag Hammarskjöld, un «màrtir» de la pau mundial

PÀGINA 36-38

22
Mons. Paluku Sekuli, bisbe a la República Democràtica del Congo

Una possible relíquia del bisbe Irurita

PÀGINA 19

Beatificacions a Tortosa

PÀGINA 16-18

47
M. Eugenia Lloris, missionera a l'Amazònia

La setmana en tuits

SOR LUCÍA CARAM
@SORLUCIACARAM

Dominica de Manresa

Porto tot el matí amb les imatges de la gran quantitat de persones que, desesperades, intenten arribar a Espanya. Molts menors. Estem parlant de persones. No de xifres. Cada història, un drama, una oportunitat frustrada. Em dol el seu dolor

CARDENAL JUAN JOSÉ OMELLA
@OMELLACARDENAL

Arquebisbe de Barcelona i president de la CEE

Els catòlics lamentem les paraules de burla d'un polític en què menyspreava els catòlics, alguns dels quals també l'han votat o són companys de partit. Si us plau, tractin els temes que afecten greument la societat: treball digne, habitatge, cohesió social, família...

ÀNGEL CASTIÑEIRA
@ANGCASTINEIRA

Professor d'Esade

Arribarà un moment en què la preocupació principal no consistirà a adquirir coses, sinó a com desfer-nos-en

JESÚS MONTIEL
@JMONTIELLOPEZ

Escriptor

Una època que ridiculitza el sagrat sacralitza el ridícul

LAURA BORRÀS
@MHP_LAURABORRAS

Presidenta del Parlament de Catalunya

He visitat la Casa de la Solidaritat, el menjador social de la Comunitat de Sant'Egidio a Barcelona que des del 2013 ajuda els més necessitats; una comunitat que té com a objectiu fomentar la solidaritat per aconseguir una societat més cohesionada

Zoom

EDUARD BRUFAU

L'entrada sobtada de milers de persones immigrants a Ceuta ha provocat una triple crisi: una emergència social que obliga a atendre les necessitats més immediates dels nouvinguts, una degradació de les relacions diplomàtiques entre Espanya i el Marroc i l'enèsima topada entre dretes i esquerres pel que fa a la política interna espanyola.

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA
Coordinador d'informatius

Cultura i distensió

La nostra programació ha canviat de 10 a 11 del matí cada dia de dilluns a divendres. Des del dijous 13 de maig, el programa *A primera hora* ha augmentat la durada i ara té una «tercera hora». Sense perdre la força de les dues primeres de 8 a 10, amb el resum de l'actualitat, les seccions d'anàlisi política i social, les entrevistes, les agendes i moltes altres propostes, la nova hora es basa sobretot en la cultura, l'entreteniment i un to, en general, més distès i proper.

Per exemple, els dijous s'ha integrat en aquesta franja el *Racó de l'optimista*, una secció amb què Rafa Sanahuja treu molts punts d'humor a l'actualitat i a allò que surt en els mitjans de comunicació. Els dilluns, s'ofereix novament la ja tradicional tertúlia de gent gran. El català i tot el seu potencial lingüístic serà protagonista els dimarts, en el nou espai *Estirant la llengua*, amb Montserrat Pibernat. A més, els divendres, agafen el relleu les estrenes de cinema i el món de la imatge en general, amb la col·laboració habitual d'Àlex Vintó i Nèstor Company.

L'efemèride de la setmana

1 de juny del 1952: es clausura a Barcelona el XXXV Congrés Eucarístic Internacional.

DES DEL MONESTIR

La vida monàstica

Cada any el diumenge de la Santíssima Trinitat l'Església celebra el dia de la vida contemplativa, de la qual forma part el monaquisme, una vocació molt desconeguda, entre altres coses pel fet que els monestirs no tenim, com altres congregacions religioses, una activitat docent o assistencial.

Les monges i els monjos dedicats a la pregària, al treball i l'acolliment, hem de fer de cada monestir una llar oberta per als qui volen fer

El monestir esdevé manifestació de la bondat i de la misericòrdia de Déu

JUAN DAVID ESCORCIA
Periodista colombià

El 9 d'abril del 1948 a la ciutat de Bogotá (Colòmbia) va ser assassinat el líder polític del partit Liberal colombià, Jorge Eliecer Gaitán. Un magnicidi que va fer estremir les bases socials del país i que va conduir a una manifestació social violenta sense precedents que històricament seria coneguda com «el bogotazo». Dos mesos abans del seu assassinat, el mateix Gaitán, o «el Indio», com era conegut amb orgull entre les classes populars, havia convocat 100.000 persones a la gran Marxa del Silenci de Bogotá, a favor de la pau i en dol per les morts de colombians víctimes de la violència partidista d'aleshores.

La versió de la protesta social colombiana del 2021 correspon a una inevitable remembrança a la Marxa del Silenci del 1948 i els fets de violència actuals contrasten amb

una experiència de silenci, i així afavorir el trobament amb Déu, amb els altres i amb un mateix.

Al monestir els monjos trobem en Crist la llum que il·lumina les nostres fosques i l'alegria en el camí de la fe. I també l'amor gratuït dels uns als altres, un amor sense barreres! L'abat Cassià Just escrivia: «No hi ha res tan bonic com una comunitat en què les persones comencen a tindre's confiança i a estimar-se. Per això el monaquisme ens és font de vida, ja que sempre que acollim els altres, siguin qui siguin, som acollits per Déu.»

És amb l'amor fratern i el servei mutu, que el monestir esdevé manifestació de la bondat i de la misericòrdia de Déu. I és també amb el silenci (en un món tan ple de soroll)

JOSEP MIQUEL BAUSSET
Monjo de Montserrat

que aprenem a descobrir Déu, present en la nostra vida.

En un món caracteritzat per les presses, el silenci ens acosta a Déu, als altres i a un mateix. Un silenci que no és mutisme ni absència de soroll, sinó aquella actitud que ens fa descobrir allò que hi ha al nostre interior i que ens ajuda a veure Déu en els altres. És així com els monjos, en el silenci, la pregària i el servei, en l'acolliment dels hostes i en el treball, fem del monestir una família, i «una escola de comunió fraterna on l'amor és el centre de les nostres relacions», com ens recorda el P. abat Josep M. Soler. I és així que podem fer l'experiència de la misericòrdia, del perdó i de la bondat d'un Déu que és Pare i que estima amb passió els éssers humans.

MIRADA AL MÓN

Colòmbia a les portes de la revolució

la Colòmbia en flames que va generar «el bogotazo». La protesta és un hàbit històric que té denominadors comuns que s'atribueixen als llargs anys d'inoperància, corrupció, violència i iniquitat que es gesta a l'interior de la política i el poder econòmic a Colòmbia i que es presenta al poble vestit amb la disfressa de la democràcia i el patriotisme.

Els ciutadans, esgotats per les reformes tributàries que els reben ten les butxaques, el desgast d'un sistema de salut que no funciona, el creixement desproporcionat del sector financer i la indignació per la

Els ciutadans convoquen les protestes pacífiques al carrer vestides d'art, música i arengues contra el govern

perpetuïtat de les morts i la guerra a les regions del país, per esmentar només algunes causes, convoquen les protestes pacífiques al carrer vestides d'art, música i contundents arengues contra el govern.

Per la seva part, i gràcies a les denúncies d'ONG, la comunitat internacional i el Defensor del Poble de Colòmbia, sabem que el ritme de violència sostingut a les marxes es gesta a les casernes generals de la policia antidisturbis d'arreu del país. La seva idea de neutralitat consisteix en l'ús desproporcionat de la força i, amb ella, la violació dels drets humans. El que deixa aquesta violència d'Estat, a més de les morts i del desprestigi del president Duque i el seu partit de govern, és l'increment de més convocatòries que criden a la manifestació social i, amb ella, una nova forma de revolució a Colòmbia.

UN NOU LLINDAR

El qui estima està en Déu i Déu en ell

L'aspecte més sublim de la dignitat humana el trobem en aquesta vocació de l'home de comunicar-se amb Déu

**SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA**
Bisbe de Mallorca

El Concili Vaticà II ha expressat, entre moltes altres maneres, com és la nostra relació amb Déu que, com diu sant Joan, és «amor»: «L'aspecte més sublim de la dignitat humana el trobem en aquesta vocació de l'home de comunicar-se amb Déu. Aquesta invitació que Déu adreça a l'home de dialogar amb ell comença amb l'existència humana. Si l'home existeix, és perquè Déu l'ha creat per amor i, per amor, no para de donar-li l'ésser. L'home només viu plenament segons la veritat reconeixent lliurement aquest amor i abandonant-se al Creador» (GS,19).

Coneixem el que és estimar, però busquem un amor més gran, una realització més plena que ens proporcioni una felicitat sense límits. La persona humana s'hi enganxa, però, quan descobreix una iniciativa que el captiva, que l'atreu, que el sedueix. Fixem-nos de quina manera reacciona el profeta Jeremies: «Senyor, m'has seduït i m'he deixat seduir; has volgut forçar-me i te n'has sortit» (Jr 20,7). Una experiència descrita amb sinceritat, expressivitat i passió. Tota ella plena de Déu! És l'actitud del qui sap que l'amor de l'altre és més fort que la pròpia capacitat de confiar i de ser fidel. L'experiència bíblica ens fa veure que Déu s'ha enamorat del seu poble i així ho expressa el llibre del Deuteronomi: «El Senyor s'ha enamorat de vosaltres i us ha escollit... i ho ha fet perquè us estima» (cf. 7,7-8).

La iniciativa en l'amor és de Déu i, espera la nostra resposta. Fixem-nos-hi bé, Ell, sotmès a la nostra voluntat, a la nostra llibertat. Vet aquí el gest més gran d'humilitat i voluntat de comunió plena amb nosaltres.

I, com arribar a Déu. A Déu el coneixem a través de Jesús. Diu sant Joan que «a Déu ningú no l'ha vist mai: el seu Fill únic, que és Déu i està en el si del Pare, és qui l'ha revelat» (Jn 1,18). El diàleg amb ell i la referència serà una constant de la vida de Jesús quan ens demana una definició respecte de la seva persona, ja que vol posar-nos en relació amb Déu, el seu Pare i el nostre Pare. Quina notícia ens dona l'Evangeli? «Ha vingut a casa seva i els seus no l'han acollit» (Jn 1,11). Una situació que es repeteix quan no l'acollim a Ell i a aquells i aquelles en qui es deixa representar (cf. Mt 25,31-46). Però tot esdevé *bona notícia* quan diu que «a tots els qui l'han rebut, als qui creuen en el seu nom, els ha concedit de ser fills de Déu» (Jn 1,12).

Jesús ens ha guanyat la millor condició humana, que és la de ser fills de Déu i, amb ella, la màxima dignitat. «La prova que som fills és que Déu ha enviat als nostres cors l'Esperit del seu Fill, que crida: "Abba, Pare!"» (Ga 4,6). La nostra vida, si volem que sigui cristiana, s'haurà de deixar omplir de l'Esperit de Déu que ens ha donat Jesús, viure la llibertat dels fills de Déu i comptant amb la seva gràcia i els seus dons.

Humanitzar l'economia

Malgrat l'ansia per retornar a la normalitat coneguda, la pandèmia representa una oportunitat per repensar el progrés social

El vídeo del Papa del mes de maig està dedicat a les finances: «Cal regular els mercats financers per protegir els ciutadans del seu perill.»

JOAN ANDREU PARRA

Economy of Francesco

Que som al servei del vedell d'or de l'economia i no a la inversa és una llei que es demostra a diari; un exemple palmari i dolorós són les vacunes del Covid-19 en què el lucre (i l'estúpidesa) preval sobre la vida de les persones. Metges sense Fronteres ha informat que si els primers 2.000 milions de dosis de vacunes es distribuïssin en proporció a la població de cada país, la mortalitat mundial es podria reduir en un 61%. En canvi, si els 47 països més rics n'acaparen les dosis (el que està passant), la reducció seria només del 33% (projecció de la Universitat del Nord-Est, Boston). És l'anomenat *apartheid de les vacunes*.

Ho recorda un cop i un altre el papa Francesc: «El cost dels danys que s'ocasionen per la descurança egoista és moltíssim més alt que el benefici econòmic que es pugui obtenir» (*Laudato Si'*, 36). Alhora que lamenta el migrat aprenentatge que com a humanitat hem fet de la Gran Recessió: «La crisi financera del 2007-2008 era l'ocasió per al desenvolupament d'una nova economia més atenta als principis ètics i per a una nova regulació de l'activitat financera especulativa i de la riquesa fictícia. Però no hi va haver una reacció que portés a repensar els criteris obsolets que continuen regint el món» (*Laudato Si'*, 189).

En efecte, la res econòmica continua mediatitzada pel *paradigma economicista*, com l'anomena el professor

El papa Francesc confia en els joves per impulsar un nou pensament que serveixi per construir una nova economia.

ENRIQUE LLUCH FRECHINA
«Cal transformar l'economia canviant la utopia: es tracta que els que menys tinguin, tinguin el suficient per viure»

de la universitat CEU Cardenal Herrera, Enrique Lluch Frechina: «Els que dirigeixen la gran economia creuen que el creixement econòmic és imprescindible i és l'únic que pot portar a la prosperitat mundial.» Es tracta de líders que difícilment faran cas a crides com les que van sorgir a Economia de Francesc, l'esdeveniment mundial en què el Papa va convocar joves emprenedors, en què es demanava que «les grans potències mundials i les grans institucions economicofinanceres desacceleressin la seva cursa per deixar respirar a la terra».

Per a Lluch Frechina, «fer créixer el PIB continua sent un *evangelí*, perquè s'ha organitzat l'economia de manera que, si no es creix, tot cau cap avall». Aquesta addicció al creixement necessita un mecanisme: l'endeutament. «M'endeuto per produir més i per pagar el deute i els interessos haig de créixer. En la crisi del 2007 les empreses que van caure van ser les que estaven endeutades, les que no tenien deute van poder aguantar molt millor.»

Aquesta avidesa pel creixement, a més, topa amb els límits biofísics del planeta, com ja ha indicat el Papa: «La intervenció humana en la natura sempre s'ha esdevingut, però (...) d'aquí es passa fàcilment a la idea d'un creixement infinit o il·limitat, que ha entusiasmat tant els economistes, financers i tecnòlegs. Suposa la mentida de la disponibilitat infinita dels béns del pla-

neta, que mena a *esprémer-lo* fins al límit i més enllà» (*Laudato Si'*, 106). De fet, algun autor proposa entre altres nous drets humans el de «portar el capitalisme històric a judici en un tribunal mundial i retre comptes pel seu alt grau de responsabilitat en la mort dels drets humans en forma de "creació massiva de misèria, empobriement cultural i destrucció ecològica"» (Quadern CJ n. 222, *Passió, mort i resurrecció dels drets humans*, de Joxetxo Ordóñez).

Centralitat del treball digne

I si de la macroeconomia passem a les conseqüències sobre les persones, ens trobem amb precarietat laboral i vital: «La gent fa malabarismes des d'inici de la pandèmia, i això s'ha vist més pronunciat en el paper de la dona. La salut mental també té un paper fonamental i no se li dona l'espai que hauria de tenir en el lloc de feina, per esdevenir més resilients i afrontar la situació que estem vivint, difícil per a tots des de diferents perspectives. Les empreses que es preocupin per la bona salut mental i física dels seus treballadors seran més rendibles», subratlla la jove Sofia Ribas, participant a Economia de Francesc i fundadora de Mà, un laboratori de transformació sostenible amb seu a Eivissa.

Aquesta centralitat del treball ha estat destacada amb motiu del Primer de Maig a les cartes dominicals per part del cardenal Joan Josep Omella: «Cal que el sistema econòmic ofereixi oportunitats laborals a tota la població activa i que els treballadors cooperin activament per al bé de l'empresa. Cal recuperar el valor de la corresponsabilitat d'uns envers els altres.» I també per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Joan Planellas: «Avui, la vida digna passa per la defensa del dret al treball i la promoció dels drets dels treballadors perquè ambdues es fonamenten en la naturalesa de la persona humana, la seva dignitat i la seva dimensió transcendent.»

Els prelatos ho sostenen en un moment de repunt de l'atur: «Segons molts experts, la situació d'atur no és només conseqüència de la pandèmia. És una crisi pel model que tendeix a destruir ocupació; un model que aplica molt intensivament la idea de produir el més barat possible per assegurar els beneficis més que el dret al treball», precisa Joan Mestres, portaveu de la Coordinadora d'Assemblees d'Aturats de Catalunya. «El treball

Economia de Francesc ha convocat una trobada global de joves economistes i emprenedors que serà presencial a Assís el 2 d'octubre proper.

és el nostre vincle amb la societat. Si no en tenim, sentim rebuig de la societat i comporta conseqüències en la vida. La força del treball és l'únic que tenim per viure. La falta de feina fa que disminueixi la qualitat de la nostra vida», va recordar Joan Mestres al programa *Llevat dins la pasta* de Ràdio Estel.

Canvi d'utopia

El professor Lluch Frechina considera que «la nostra societat i tot el sistema es basen en la utopia del creixement econòmic, que és una força, una ideologia, una *religió*: cal que creixem per estar tots millor. Però és una utopia que no funciona i que mai no s'acomplirà plenament». Així, doncs, l'autor proposa «transformar l'economia canviant la utopia: estructurar la societat i l'economia de manera que no deixi ningú fora. Es tracta que els que menys tinguin, tinguin el suficient per viure». Aquest canvi d'enfocament, fa que «el PIB no sigui el més important, sinó la vida digna, l'educació, la salut, la lluita contra la pobresa o la qualitat del medi ambient».

Aquest procés de *desaprenentatge* comprendria redefinir conceptes com *progrés social*. «Progrés social és que la

SOFIA RIBAS
«Les empreses que es preocupin per la bona salut mental i física dels seus treballadors seran més rendibles»

JOAN MESTRES
«El model actual aplica molt intensivament la idea de produir el més barat possible per assegurar els beneficis més que el dret al treball»

gent tinga més coses? —es pregunta Lluç Frechina—; el capitalisme fa això. Però quan busquem tenir més entre tots, el problema són els exclosos. O bé el progrés social és que la gent visca més plenament, que conseqüisca justícia i pau social i harmonia i no hi haja gent exclosa? Això és difícil en un capitalisme que només busca el creixement.» Al Quadern CJ citat es proposa un nou dret humà «al desenvolupament a escala humana (persones capaces de millorar la seva qualitat de vida i de cobrir les seves necessitats humanes fonamentals) i a la pau».

En aquesta resignificació de conceptes també entraria la nostra relació amb la terra, més que com a *amos* (amb tota la degeneració que comporta la depredació dels béns de la terra, flora i fauna), com a *administradors* o *custodis*. O la preeminència del *bé comú*, que ve relatada en el decurs de tota la Doctrina Social de l'Església i que tanta polseguera ha aixecat amb la darrera encíclica *Fratelli tutti*: «Dir que la propietat privada està supeditada al bé comú, el papa Francesc ho ha dit rotundament i molt clarament, però no ha dit res diferent del que ja explicaven altres encíclicues. Tothom sap que la propietat té límits, no és un dret absolut i la majoria de constitucions ho reconeixen des del punt de vista jurídic, i que l'Església parli de destí universal dels béns creats és acceptat», observa Lluç Frechina.

Cal prevenció, però, davant les múltiples mutacions que pot adoptar el capitalisme amb iniciatives com el Consell per a un Capitalisme Inclusiu, que ha rebut el plàcet del Vaticà, en particular, del cardenal ghanès Turkson. Aquest Consell està integrat per una trentena de grans empresaris d'arreu del món (Mastercard, Bank of America, Johnson & Johnson, Allianz, Estée Lauder o Visa Inc.). «Ens inspira a pensar com podem fer que el capitalisme sigui encara més efectiu per mantenir el creixement i la prosperitat i treballar contra la polarització de la riquesa i l'accés a l'educació, a l'assistència sanitària a les nostres societats», va dir el març passat en una reunió d'aquest Consell el responsable del Dicasteri per al Desenvolupament Humà.

Caixa d'eines per canviar inèrcies

«La pandèmia també ens ha mostrat la feblesa de les relacions entre el sector públic i el privat», ha escrit

Lluç Frechina a *Repensar l'economia a partir de la pandèmia* (diversos autors, Claret i Justícia i Pau, 2021). Per al professor, «cal superar divisions maniquees, com públic-privat. En el sistema economicista els hem assignat funcions diferents (*privat*, maximitzar beneficis i creixement; *públic*, compensar i buscar el bé comú). Són bons els dos sectors, cadascun té les seves funcions i tasques en l'economia, i cal establir una col·laboració».

Igualment, també proposa revisar la diferenciació entre empreses socials i no socials, és a dir, amb ànim de lucre: «Cal un sector empresarial fort que prioritzi la triple funció social: produir béns i serveis, possibilitar que la gent visca i desenvolupi la seva vocació i ajudar al desenvolupament del territori. Per fer això, les empreses han de treure beneficis. El prioritari és la funció social, no els beneficis.» Per aquest motiu, com promou Economia de Francesc, Sofia Ribas aposta per evolucionar vers «una nova economia en la qual les empreses creen un valor compartit, generant riquesa social, ambiental i econòmica. Una economia regenerativa, circular, distributiva i inclusiva que posi en valor les comunitats i l'entorn del qual depenem».

Una altra clau per a Lluç, membre del Fòrum Creient de Pensament Econòmic, és desactivar la finançament de l'economia: «En primer lloc, caldria que 1 euro guanyat en els mercats financers pagara els mateixos impostos que 1 euro obtingut d'haver treballat. En segon lloc, alguns instruments financers (futurs...) que s'utilitzen com a substitució del joc, haurien de pagar l'impost del joc. I, finalment, ficar un impost sobre la compra de determinats actius financers.»

Finalment, la redistribució clàssica de la riquesa centrada principalment en els ingressos (impostos i transferències, salari mínim, inversió en serveis públics clau), algunes autores com Kate Raworth, proposen combinar-la amb les fonts de riquesa que generen l'ingrés per poder arribar a l'arrel de les desigualtats econòmiques, «especialment la riquesa que sorgeix del control de la terra i els recursos, del control de la creació de diners, i de la propietat de les empreses, la tecnologia i el coneixement. Els economistes en lloc de dirigir-se únicament al mercat i a l'Estat per trobar solucions, hauran d'aprofitar el poder dels béns comuns perquè això passi».

SABER ESCOLTAR

La família

Victor Hugo (1802-1885) va dir que «la família és el mirall de la societat». La família necessita, com a base, la capacitat de comprendre's mútuament. Això no és un do fàcil. Per tant, li cal la concòrdia, la confiança, l'atenció i la capacitat de perdó.

Però la família sempre ha tingut problemes que, avui dia, són fàcils de situar a primera vista. En són testimoni les persones casades i tota una corona del que s'anomena «parelles». Es pot dir que la família no gaudeix de gaire salut: és un tema delicat i per això l'han de socórrer l'ètica i la moral.

L'Església, sàvia mestra, ha sentit la necessitat de valorar l'entitat familiar i exhortar a mantenir-la viva. L'amor, com a base de la família,

amb facilitat es pot esquinçar; és la virtut més gran i la que vetlla sobre totes les altres, però, els humans som fràgils i, fàcilment, el podem marcir. La carta a Diognet dels primers segles de l'Església, ja parla de l'amor matrimonial dels fidels.

Tot esmentant els últims Papes, sant Pau VI n'assenyala: l'espiritualitat. «La vida segons l'esperit, típica dels que celebren i viuen el matrimoni en el Senyor, com a gràcia i exigència del sacrament de Crist i de l'Església.»

Sant Joan Pau II afirma: «La família és per als creients una experiència decamí, una aventura rica en sorpreses, però oberta sobretot a la gran sorpresa de Déu, que ve sempre de manera nova a la nostra vida.»

Benet XVI constata: «El matri-

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

moni i la família no són, en realitat, una construcció sociològica casual, fruit de situacions històriques i econòmiques particulars. Al contrari, la qüestió de la correcta relació entre l'home i la dona té les arrels en l'essència més profunda de l'ésser humà i només a partir d'ella pot trobar la seva resposta.»

El papa Francesc diu: «La família és font de pau, perquè ensenya l'amor, l'acceptació i el perdó, que són els millors antidòts contra l'odi, els prejudicis i la venjança, que enverinen la vida de les persones i les comunitats.»

La família és font de pau perquè ensenya l'amor, l'acceptació i el perdó

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Fa anys, deia amb sorna: «El somni d'un sacerdot és ser redactor en cap d'una publicació, o un líder fundador d'una comunitat cristiana.» La primera cosa resultava molt difícil, impedita per lleis i diners, però la segona era a l'abast de qualsevol. Eren altres temps i unes altres circumstàncies. Sovint, doncs, ho posaven en pràctica o s'ho creien.

Malgrat el nom altisonant de «comunitat cristiana», en realitat eren un grup d'amics que es reunien sense tenir clar un ideal comú exigent. Procuraven protegir-se i es tancaven no només quan es reunien, sinó en la celebració de la missa, en la qual els altres no hi estaven implicats.

Uns quants exemples. Un dia, en una mateixa residència hi havia tres grups sense saludar-se. A la capella,

A PROPÒSIT DE...

Comunitat-capellea

a la sala de reunions o en un dormitori, allà van celebrar cadascun l'Eucaristia. En una altra casa de les anomenades d'espiritualitat, el director em va dir que, gràcies al bon disseny dels passadissos i de les escales, hi podien estar simultàniament cinc grups sense trobar-se en cap moment.

Déu meu, a això ho anomenaven comunitat cristiana!

Malgrat no haver exclòs aquests vicis, nosaltres no vivíem tancats. Com a conseqüència, algun va ser missioner a Amèrica, algunes a l'Àfrica, altres es van incorporar a

La vivència cristiana, d'alguna manera, ha d'estar englobada en una comunitat

comunitats religioses. I jo m'anava quedant sol, sí, feliçment sol, amb nous somiadors que possiblement també em van deixar. No ignoro, ni oblidó, que alguns van desertar i que altres van seguir de lluny.

Ara bé, la vivència cristiana, d'alguna manera, ha d'estar englobada en una comunitat. Li passa el mateix que a la petita fe de la qual hom pot gaudir. És semblant a les partícules químiques minúscules que l'organisme necessita assimilar per viure o per superar situacions adverses. Si es pateix un problema cardíac, la nitroglicerina et pot salvar. En aquest cas, per exemple, 0,4 ml calmen la crisi. Qui pot gestionar una quantitat tan petita? La conservarem i ens la prendrem embolicada dins d'un excipient. Una cosa semblant és la comunitat. (Continuaré.)

Vida eclesial

Aquesta setmana el Vaticà presenta orientacions sobre la celebració diocesana de la JMJ, informem de la beatificació de quatre sacerdots operaris a Tortosa i d'una possible relíquia del bisbe Irurita, reflexionem sobre la Laudato Si i coneixem la situació de la República Democràtica del Congo

El document ha estat elaborat pel Dicasteri per als Laics, la Família i la Vida

Orientacions per celebrar la Jornada Mundial de la Joventut a les diòcesis

L'oficina de premsa vaticana ha publicat unes orientacions per a la celebració de la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ) a les diòcesis, en les quals destaca la dimensió pastoral i la necessitat de posar els joves al centre de la celebració. En un document elaborat pel Dicasteri per als Laics, la Família i la Vida, es recorda que «per al papa Francesc, les Jornades Mundials de la Joventut constitueixen un impuls missioner d'extraordinària força per a tota l'Església i, en particular, per a les generacions més joves».

El text assenyalava que la JMJ que se celebra a cada Església particular té un gran significat i valor no només per als joves que viuen en aquella regió concreta, sinó per a tota la comunitat eclesial local. En aquest sentit, «té un significat molt important per a cada Església particular. Serveix per sensibilitzar i formar la comunitat eclesial perquè sigui cada vegada més conscient de la seva missió de transmetre la fe a les noves generacions».

S'hi explica que «la celebració d'aquestes jornades és molt útil per mantenir viva en la consciència eclesial la urgència de caminar amb els joves, acompanyant-los i escoltant-los amb paciència, anunciant-los la Paraula de Déu amb afecte i energia».

Aquestes orientacions pastorals, assenyalava el document, «pretenen animar les Esglésies particulars que aprofitin cada vegada més la celebració diocesana de la JMJ i que la considerin una ocasió propícia per planificar i dur a terme de forma creativa iniciatives que mostrin que l'Església considera la missió amb els joves una prioritat pastoral històrica, en la qual invertir temps, energies i recursos».

A les orientacions es convidava que cada diòcesi celebri la Jornada Mundial de la Joventut en la solemnitat de Crist Rei i s'insisteix que «ha de ser una festa de la fe», perquè «ofereix als joves una experiència viva i alegre de fe i comunió,

un espai per experimentar la bellesa del rostre del Senyor».

També s'hi destaca que la JMJ «ha de ser una experiència d'Església». Per això, es proposa la presència activa del bisbe local en les celebracions, perquè «és, per als mateixos joves, un gran signe d'amor i proximitat».

La Jornada Mundial dels Joves ha de ser, segons les orientacions, una «experiència missionera». Per això, es proposa «organitzar missions en les quals es convidi els joves a visitar les persones a casa seva, portant-los un missatge d'esperança, una paraula de consol o simplement oferint-los escoltar».

«Aprofitant el seu entusiasme, els joves», sempre que sigui possible, «també poden ser protagonistes de moments d'evangelització pública amb cants, pregària i testimonis als carrers i places de la ciutat on s'apleguen els seus coetanis, perquè els joves són els millors evangelitzadors dels joves. La seva presència i la seva fe alegre ja constitueixen un anunci viu de la Bona Nova que atrau altres joves».

A més, la JMJ ha de ser una «oca-

Exe Lobaiza

Les orientacions destaquen la necessitat de posar els joves al centre.

Es convida que cada diòcesi celebri la Jornada Mundial de la Joventut en la solemnitat de Crist Rei

sió de discerniment vocacional» i una «crida a la santedat». I es destaca que «dins d'una forta experiència eclesial i missionera de la fe, s'ha de prioritzar la dimensió vocacional. És un enfocament gradual que, en primer lloc, fa que els joves comprenguin que tota la seva vida està posada davant de Déu, que els estima i els crida».

Igualment, s'anima a tenir «la valentia d'implicar i confiar papers actius als joves, tant als qui provenen de les diferents realitats pastorals presents a la diòcesi, com als que no pertanyen a cap comunitat, grup juvenil, associació o moviment».

Finalment, es recorda la importància del missatge que cada any el Papa publica per a la celebració diocesana de la JMJ.

D'altra banda, el Papa ha fet una crida per la pau entre Israel i Gaza. Francesc segueix amb «gran preocupació» la violència que es viu a Terra Santa i ha demanat a qui té funcions de «responsabilitat» que s'aturi el foc de les armes. El Pontífex també ha expressat el seu dolor pels enfrontaments entre àrabs i jueus a ciutats israelianes i ha qualificat d'«inacceptable» la matança de nens.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

La providència

Sant Francesc cita sovint Mateu 6,26-29, que és el text de Déu-providència per excel·lència. Sap que Déu és providència quan diu: «Mireu els ocells... el vostre Pare celestial els alimenta», «mireu els lliris boscans... Déu els vesteix». «No us preocupeu, doncs...»

El Papa ens fa adonar que si citem aquest text pensant en les persones que viuen en la misèria, aquestes paraules poden semblar il·lusòries, poc realistes, fins i tot insultants. Com podem citar aquest passatge quan tanta gent mor de gana, tanta gent viu al carrer sense sostre i tants van vestits amb quatre parracs?

El Bisbe de Roma posa llum en aquest text dient: com s'ho fa Déu per vestir els despullats i per alimentar els famats? Déu no vol fer res d'això ell tot sol, sinó a través nostre. Si els que poden no fan res, en la humanitat els pobres segueixen essent pobres i els miserables, miserables. Sovint els capitosts del món no es mouen. Hem de dir que no hi podem fer res? Sempre hi pot haver homes solidaris, persones amb misericòrdia, cristians amb amor.

Així Déu té providència dels seus fills. A través dels homes, Déu dona menjar als famolencs, vestit als despullats, ajut als desemparats. La Providència de Déu passa pel cor i les mans de l'home. Podríem dir que l'home és la providència visible de Déu.

JOSEP M. MASSANA

 Tortosa

Es tracta de Manuel Galcerà Videllet, Aquilino Pastor Camberos, Millán Garde Serrano i Francisco Cástor Sojo López

Quatre operaris diocesans seran beatificats a Tortosa

DANIEL ARASA
Tortosa

La catedral de Tortosa serà a la tardor d'enguany l'escenari de la beatificació de quatre sacerdots que van patir el martiri en la Guerra Civil de 1936-1939 a diversos indrets d'Espanya. Es desconeix encara la data exacta de la cerimònia de beatificació, així com les persones que la presidiran.

Els beatificats seran Manuel Galcerà Videllet, Aquilino Pastor Camberos, Millán Garde Serrano i Francisco Cástor Sojo López.

Els quatre sacerdots tenen en comú, a més del martiri i que tots ells van perdonar els seus botxins, el fet de ser operaris diocesans, membres de la Germandat que va fundar el sacerdot tortosí ja beatificat Manuel Domingo i Sol, més conegut com a «mossèn Sol». La Germandat va realitzar una gran tasca de promoure vocacions sacerdotals i de formació de sacerdots diocesans.

Durant l'esmentada Guerra Civil espanyola van ser assassinats un total de 30 sacerdots operaris diocesans, que venien a representar la quarta part de tots els de la Germandat.

Val la pena recordar, si més no breument, que en la persecució religiosa van ser assassinats al territori republicà un total de 6.832 religiosos, distribuïts de la següent manera segons l'estudi molt detallat que va publicar el 1961 Antonio Montero Moreno: 13 bisbes; 4.184 sacerdots seculars; 2.365 religiosos i 283 religioses. Vicente Cárcel, en el seu llibre *La gran persecución* (Planeta Testimonio, 2000), diu que encara hi ha alguns casos per ajustar i que seguien les investigacions, però aquelles xifres són vàlides.

Als números esmentats caldria afegir un nombre molt alt de seglars que van ser assassinats per la seva fe. O, simplement, perquè era conegut que «anaven a missa». Tot i que se sap que van ser uns quants milers i que algun

ha estat beatificat, en molts casos és més difícil de destriar el fet de si van morir per la seva fe que no en el cas de sacerdots i religiosos, ja que aquells podien ser morts també pel fet de ser persones considerades de dretes, o empresaris, o qualificats d'adversaris del bàndol republicà.

En el cas del bisbat de Tortosa, que en aquell temps incloïa, a més del seu territori actual, una gran part de la província de Castelló i l'arxiprestat de Calaceit de la de Terol, van ser assassinats 316 sacerdots del total de 510 que hi havia, el 61,9%. Va ser una de les diòcesis d'Espanya més castigades. En el conjunt de les diòcesis catalanes, del 5.147 sacerdots seculars que tenien les aleshores vuit diòcesis catalanes, van ser martiritzats 1.536.

Algunes dades dels quatre que seran beatificats són les següents:

Manuel Galcerà Videllet

Manuel Galcerà Videllet havia nascut a Caseres, a la comarca de

Els quatre sacerdots eren membres de la Germandat que va fundar el sacerdot tortosí ja beatificat Manuel Domingo i Sol

Nau central de la catedral de Santa Maria de Tortosa.

En el cas del bisbat de Tortosa, van ser assassinats 316 sacerdots del total de 510 que hi havia, el 61,9%

la Terra Alta i diòcesi de Tortosa, havent estat ordenat sacerdot l'1 de juny del 1901 i ingressant a la Germandat de Sacerdots Operaris el 12 d'agost de 1906. Va prestar serveis als seminaris de Saragossa i Barcelona, a Tarragona, va estar tres anys a Mèxic dels quals dos va ser professor a Cuernavaca i un a Querétano, va retornar a Espanya estant a Badajoz, Ciudad Real i Saragossa, va ser vicerector a Roma durant un any, i novament a Espanya treballant a Valladolid, Belchite y Baeza.

En el *Martirologio de la Hermandad de Sacerdotes Operarios* (Sigüeme, 1946), el seu autor, Antonio Torres Sánchez, ressalta que Galcerà era persona de gran talent i estudios, a la vegada que molt humil.

El 23 de juliol del 1936, just iniciada la guerra i amb ella la revolució i persecució religiosa, residint a Baeza (Jaén) es va refugiar juntament amb un altre operari, Aquilino Pastor, a casa d'unes dones que els van oferir acolliment, Manuela Po-

zas de la Torre i la seva mare, però el 28 d'agost del 1936 el van empresonar i a la matinada del 3 de setembre van assassinar Galcerà, al terme municipal d'Ibros (Jaén).

Aquilino Pastor Camberos

Aquilino Pastor havia nascut el 4 de gener de 1911 a Zarza de Granadilla (Cáceres), diòcesi de Coria, i va ingressar a la Germandat dels Operaris el mes d'agost del 1935, mes en el qual també va rebre l'ordenació sacerdotal.

El 23 de juliol del 1936 la citada família de Manuela Pozas de la Torre li va donar allotjament juntament amb Manuel Galcerà, a la seva casa del carrer Emilio Castelar, de Baeza. Però el 28 d'agost els van detenir, juntament amb un oncle i un cosí de la Manuela Pozas, i a ella mateixa, tot i que a ella la van deixar poc després en llibertat. La matinada del 29 d'agost van treure el sacerdot Aquilino Pastor i el cosí de la propietària de la casa que els acollia i els van assassinar al terme municipal d'Úbeda.

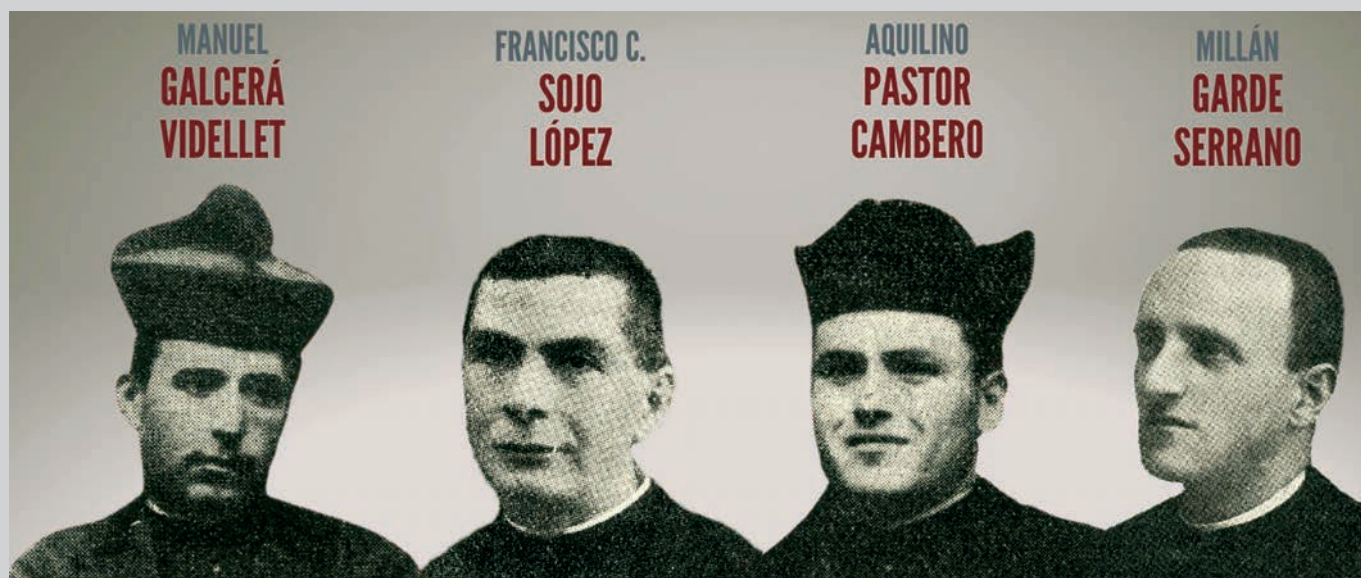
La religiosa carmelita Sor Tere-sita del Nen Jesús va declarar que va sentir dir a testimonis que quan traslladaven Aquilino Pastor cap al lloc de la seva execució expressava a la cara una gran alegria, pronunciava jaculatories i exclamava visques a Crist Rei.

Millán Garde Serrano

Nascut a Vara del Rey, província i diòcesi de Cuenca, Millán Garde va rebre el presbiterat el 21 de desembre de 1901 i va ingressar a la Germandat dels Operaris el 12 d'agost del 1902.

Va exercir la seva activitat sacerdotal a Toledo, Badajoz, Valladolid, Salamanca, Plasencia i León, a més de passar set anys a Mèxic entre els seminaris de Cuernavaca i de Querétano. D'arreu on va anar, se'n destacava la seva entrega, així com l'esperit auster i penitent.

L'inici de la guerra el va sorprendre al seu poble natal, on havia anat tornant de Tortosa per veure la seva família abans de marxar a Toledo, on exercia en aquell moment. Va ser sotmès primer a arrest domiciliari i, més tard, amb un altre sacerdot, obligat a atendre un menjador social, les despeses del qual havia de sufragar ell mateix. Eren sotmesos

Els quatre màrtirs que seran beatificats a la tardor.

a moltes humiliacions. Quan van assassinar el seu company sacerdot va fugir, preveient que li podia passar el mateix, es va amagar a diverses cases i pobles. En aquest període de forçada clandestinitat que va durar un any va realitzar un gran apostolat eucarístic.

Finalment va ser detingut i internat al Seminari de Cuenca, aleshores convertit en presó, on va ser sotmès a maltractaments i tortures, patiments que va oferir per Crist. Allí va estar dos mesos, essent traslladat en molt precari estat de salut

a un hospital, on va morir pocs dies després, el 7 de juliol del 1938.

Francisco Cástor Sojo López

Francisco Cástor Sojo havia nascut el 1881 a Guadalupe, població de la província de Càceres però pertanyent a la diòcesi de Toledo. Des que va rebre el presbiterat el 1903 va prestar els seus serveis a Toledo, Plasencia, Badajoz, Segovia, Astorga i Ciudad Real.

Estava al Seminari de Ciudad Real quan es va produir l'aixeca-

ment militar el juliol de 1936. En desfermar-se la revolució, ell, juntament amb el rector del Seminari, el també operari Pascual Carda, es va afanyar a treure del Seminari i a posar en lloc segur la custòdia, els calzes i vestidures sagrades més valuoses. Sojo, que era d'una família benestant, també va amagar alguns béns personals. Seria poc temps més tard detingut, i, preveient el martiri, el va acceptar oferint la seva vida a Déu. Va ser afusellat el 12 de setembre del 1936 a Valverde, un poble proper a Ciudad Real.

Catalunya Cristiana, un mes gratis

Ara, si encara no estàs subscrit a *Catalunya Cristiana*, et regalem un mes perquè la rebis, te n'enamoris i t'acabis de convèncer.

Tant si ets una parròquia, una entitat o un particular, truca'ns al **934 092 770** o envia'ns un mail a unmesgratis@catalunyacristiana.cat i et regalem un mes de subscripció. La rebràs setmanalment i de manera gratuïta.

Barcelona

JAUME AYMAR I RAGOLTA
Director

Arran de la publicació de l'entrevista a Josep Maria Ràfols sobre el seu llibre *La increïble història del bisbe Irurita* (Base, 2021) al número 2.173 de *Catalunya Cristiana*, un veterà subscriptor es va posar en contacte amb la redacció, per expressar la seva voluntat de revelar un secret de família: conserva una relíquia del bisbe de Barcelona Manuel Irurita, un retall de la camisa que portava posada en el moment en què fou afusellat al cementiri de Montcada el desembre de 1936. El fragment presenta orificis de bala i taques de sang.

Aquesta suposada relíquia l'havia rebuda del seu pare, a qui li havia lliurat el canonge Marià Vilaseca, el qual, en una nota manuscrita, afirma: «Este pedazo lo quité yo mismo de la caja que contenía los restos del Obispo mártir, en la tarde del 9 de diciembre de 1943, en el mismo cementerio de Moncada, cuando sus restos fueron sacados del nicho y colocados en otro ataúd rico, para ser trasladados el día siguiente desde Moncada a la catedral de Barcelona. Lo juro y lo firmo. Barcelona 11 de diciembre de 1943. Mariano Vilaseca Canónigo.»

El canonge Marià Vilaseca i Terradellas (Vic, 1880 - Barcelona, 1975) fou un il·lustre eclesiàstic carlí. S'havia format al Seminari de Vic i a la Pontifícia Universitat de Comillas de Santander, on obtingué els graus de doctor en Teologia, Filosofia i Dret canònic. El 1903 es va incorporar al bisbat de Barcelona, on fou ordenat prevere l'any següent. El 1910 va obtenir una canongia a la catedral.

Publicista, el 1933, juntament amb Joan Tusquets, va publicar un *Manual del Catecismo*. Dirigi la revista de la secció infantil *Pelayos* (Comunió Tradicionalista Carlista), fundada a finals de 1936 per mossèn Francesc Miquel Rossell. Arran d'una portada, el 1937, fou prohibida pel secretari de Premsa de Falange Española Tradicionalista i de les JONS de Sant Sebastià. L'11 de desembre de 1938 nasqué

Una possible relíquia del bisbe Irurita

Flechas y Pelayos en fusionar-se amb la revista *Flechas* (del *Frente de Juventudes* de la Falange Española), ambdues revistes adreçades a les seccions juvenils d'aquelles organitzacions, anomenades *Flechas* i *Pelayos* respectivament. El primer director fou Fray Justo Pérez de Urbel.

El canonge Vilaseca fundà també una Associació de Treballadors al Poble-sec. Acabada la Guerra Civil (1939) fou delegat episcopal de Càritas i col·laborà activament en l'organització catòlica d'ajuts a

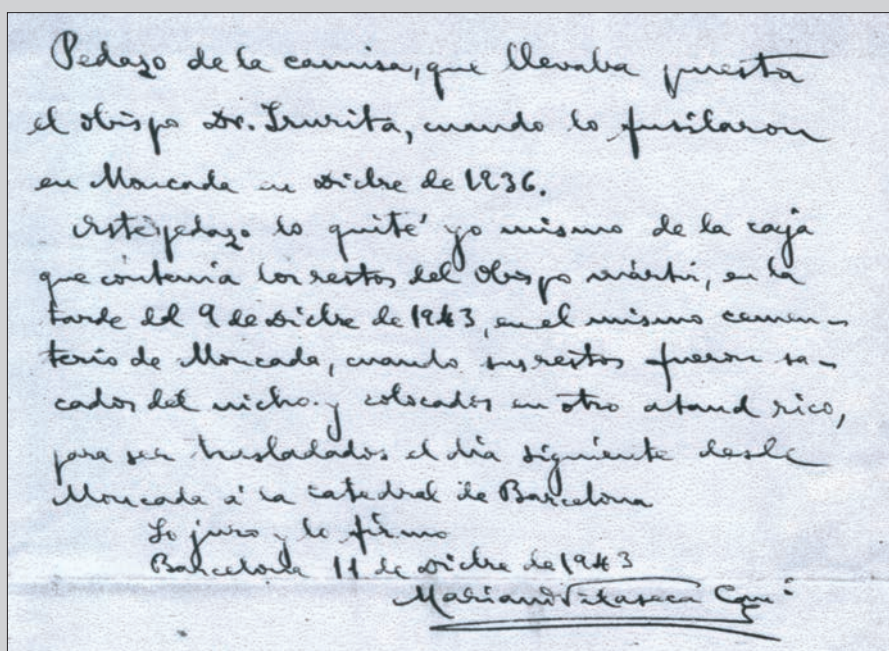
refugiats de la Segona Guerra Mundial. Fou professor i prefecte d'estudis al Seminari diocesà i ensenyà religió a diversos centres docents. D'ideologia integrista, tingué molta influència en els pontificats dels bisbes Manuel Irurita i Gregorio Modrego, fins que aquest l'eximí de diverses responsabilitats.

Ara la troballa d'aquesta presumpta relíquia, que serà lliurada a l'autoritat eclesiàstica competent, pot ser una nova aportació per a la reobertura del procés de Mons. Irurita.

Antoni Pérez Moja

El bisbe i el seu nebot, Marcos Goñi, a casa dels Tort el novembre del 1936.

Fotocòpia de la nota manuscrita del canonge Marià Vilaseca.

Com a conseqüència d'aquesta situació de pandèmia, valorem molt més la trobada directa amb les persones.

Si a alguna cosa ens estem acostumant en aquesta situació de pandèmia és a fer reunions virtuals. Malauradament, alguns —també en els grups de Vida Creixent— ja ens en comencem a cansar, però és el que hi ha. Ara per ara, les hem de continuar fent. Van bé per trobar-se —és una manera de parlar— i dialogar, però... Hom admet que perdem moltes coses: la presència, el poder veure bé la cara de l'altre, el diàleg. Tanmateix, ho hem d'aprofitar. També té el seu aspecte positiu. Ara valorem molt més la trobada directa amb les persones i frisem per recuperar-la.

Quan els deixebles de Joan Baptista van a trobar Jesús —perquè Joan els havia dit que el seguissin— Jesús es girà i els digué: «Què voleu?» És el primer cop que Jesús parla a l'evangeli de Joan. Aleshores els deixebles li pregunten: «On us allotgeu?» I Ell els diu: «Veniu i ho veureu.» Llavors l'evangelista diu: «Es quedaren amb Ell tota la tarda.»

Quedar-se amb Jesús, una de les màximes cristianes. Una estada presencial de les més autèntiques, que marquen. «Eren les quatre de la tarda», diu Joan referint-se a l'episodi anterior. Una experiència que recordarien per sempre. De ben segur que el resultat no hauria estat el mateix de forma virtual.

Pere Canaleta i Argemí, nou president

El 24 de març passat, va ser elegit nou president de Catalunya, Andorra, Mallorca i Menorca, de Vida Creixent, Pere Canaleta i Argemí del bisbat de Girona.

El 6 de maig va tenir lloc la primera reunió de tots els presidents diocesans.

Després d'unes paraules de benvinguda del nou president, es va passar a l'ordre del dia. En les seves paraules, el nou president va demanar implicació i un treball de conjunt. Es va escollir el temari per a la temporada vinent 2021-2022 titulat «Disposats a servir». És fer una anàlisi per a les trobades, tant la interdiocesana com les diocesanes, tenint en compte la situació actual.

Es va destacar la necessitat de fer el final de curs durant el mes de juliol i principis d'agost.

Comença una nova etapa, així ho va remarcar el nou president. Una etapa il·lusionant en la qual no pot mancar un esperit ferm de treball. Una posada al dia perquè els temps canvien, no són favorables i cal renovar-se. Cal arribar a tothom, cal que tots siguem apòstols missatgers de la bona nova. Cal que se'ns vegi a la cara aquesta il·lusió de cristians, apòstols engrescadors.

LAUDATO SI

MN. JOSEP MATEU I GUARRO
 Director del SIJ

La naturalesa ens parla de l'ordre establert per Déu, un ordre que ens porta a la vida i la plenitud

És bo de debò...

«Era bo de debò...», aquesta és l'afirmació que el Gènesi va repetint cada vegada que Déu crea en els diferents dies de la setmana i, per això, nosaltres avui ho podem continuar afirmant tot contemplant la naturalesa, sense deixar de perdre la capacitat de meravellar-nos: és bo de debò!

La *Laudato Si* del papa Francesc és una invitació per retornar la nostra mirada vers la creació que Déu ha posat a les nostres mans. Sí, una invitació a descobrir en l'ordre i la bellesa que ens ajuda a transcendir, la mà de Déu. Quin bon exercici a treballar amb els nostres joves: ensenyar a contemplar, acompanyar-los en gustar la bellesa, motivar-los a transcendir més enllà dels sentits... Sí, perquè la naturalesa ens parla tota ella de Déu, és una porta oberta a Ell, en la qual des dels creients més profunds fins a aquells que estan en recerca o oberts a la seva presència, hi tenen accés.

Davant del caos i el desordre que massa vegades provoca el mal, la naturalesa ens parla de l'ordre establert per Déu, un ordre que ens porta a la vida i la plenitud.

No és en va que en el credo sempre professem que Déu és «creador del cel i de la terra», el regal que Déu ha posat a les nostres mans, perquè el cuidéssim i ens fos ajuda en la nostra vida i en la

nostra relació d'amor vers ell. Estimar la natura és estimar Déu i els homes!

En un món on cada vegada creix més la cura del medi ambient, la defensa dels ecosistemes, la sensibilització contra la mà destructora i caòtica de l'home, nosaltres, els cristians, tenim una oportunitat d'orde fer un pas més: abanderar l'estima per la naturalesa, però ajudant a descobrir que no és fruit de l'atzar, de la casualitat, sinó que és el regal que Déu ens va confiar i va deixar a les nostres mans perquè en tinguéssim cura. No en som amos i senyors, en som administradors i n'hem de ser responsables.

Entendre la naturalesa com el regal que Déu ens confia, com el camí de bellesa que ens apropa cap a Ell, com la responsabilitat que ens ha de fer créixer en la nostra maduresa humana, que ens ha de fer redescobrir la fraternitat universal, és un llenguatge que els nostres adolescents i joves poden captar i entendre, perquè són sensibles a aquesta realitat.

Massa vegades diem que el llenguatge o les preocupacions de l'Església resten lluny dels joves, doncs la naturalesa és tot el contrari, és una realitat sensible, una porta oberta al seu neguit més profund. I en aquest neguit trobem també l'interrogant i la resposta de Déu, un camí al primer anunci de Déu que poden entendre i acollir.

Que sapiguem acompanyar-los a fer aquest camí de redescobrir en la creació la proposta d'amor de Déu per cadascun de nosaltres i per tota la humanitat!

Lloa't segueu Senyor, que ens heu regalat la creació per créixer i multiplicar-nos, per trobar-nos personalment amb vós, per deixar-nos seduir per la seva bellesa que es concreta en cada petit detall.

Cathopic

La contemplació de la natura és una porta oberta a Déu.

TESTIMONIS DE FE

Mons. Paluku Sekuli, bisbe de Butembo-Beni, denuncia el terror i les violacions dels drets humans

«La misèria a la República Democràtica del Congo és absoluta»

ACN

El bisbe catòlic de Butembo-Beni (Congo Est) ha denunciat, davant la fundació pontifícia internacional Ajuda a l'Església Necessitada (ACN), les gravíssimes violacions dels drets humans que cometien a la seva diòcesi milícies itinerants. En una videoconferència, mantinguda amb el personal de la fundació, el bisbe Paluku Sekuli Melchisedec diu: «Hi ha incidents especialment al nord de la nostra diòcesi. Grups armats destrueixen escoles i hospitals. Maten professors i alumnes i fins i tot maten els malalts a l'hospital. No passa un dia sense que hi hagi gent assassinada.»

Segons Mons. Paluku Sekuli, també augmenta el nombre de malalties mentals. «Necessitem centres que ofereixin teràpia, perquè moltes persones estan traumatitzades. Molts han hagut d'abandonar els seus pobles, perquè han estat cremats. Alguns han vist com els mataven els pares. Hi ha molts orfes i vídues. La misèria és absoluta.»

Des de fa anys, les províncies orientals del Congo pateixen el terror de les milícies. Els conflictes ètnics, els desplaçaments demogràfics i l'accés a les matèries primeres hi tenen un paper important. A més, en els darrers anys també hi ha hagut un fort component islàmic radical.

La Conferència Episcopal Congoleesa calcula que des del 2013 han mort a Beni més de 6.000 persones, només a Bunia i el 2020, més de 2.000. «A més, almenys hi ha 3 milions de desplaçats i uns 7.500 segrestats. Hi ha un projecte de gran envergadura per islamitzar o expulsar la població autòctona.»

Per por al terror de les milícies i en protesta contra la inacció del Govern, la vida pública està paralitzada. «Es pro-

Formació de 71 seminaristes al Seminari major Théologat Saint Octave a Butembo 2019-2020.

«La gent plora perquè té motius per fer-ho, però porta una esperança al seu interior»

dueixen disturbis, marxes de protesta, vagues, moviments pels drets civils. La vida normal està aturada. La gent exigeix més seguretat.»

Davant l'absència de l'Estat, correspon a l'Església catòlica un paper especial, segons subratlla el bisbe. «Aquí som a 2.500 quilòmetres de la capital. Com que no hi ha Estat, hem de veure nosaltres mateixos com tirar endavant. No rebem cap ajuda.» Amb tot, l'Església ha construït escoles a la regió. Un paper decisiu correspon a la fe. «La gent plora perquè té motius per fer-ho, però porta una esperança al seu interior. Tenen una resistència natural que ha estat reforçada per l'evangelització.»

La fe cristiana —comenta el bisbe— va arribar a la regió fa uns 120 anys: «L'evangelització dona fruits, tenim moltes vocacions a la nostra diòcesi.»

Fa molts anys que ACN dona suport a l'Església catòlica a la República Democràtica del Congo. Enguany, la fundació ofereix atenció especial a les víctimes de l'extremisme islamista i a la tasca pastoral de l'Església a les zones de guerra.

SIGNES D'AVUI

Camins d'autorealització

Participar en un seminari d'autoconeixement, integrar-se en un grup de creixement personal, tenir una forta experiència, llegir un llibre que impacta, caure a l'abisme del fracàs o de la depressió... són cops que acostumen a despertar la consciència d'un mateix. A poc a poc, un s'adapta a la nova situació. Quan n'ha recorregut un tros, arriba la pregunta inevitable: com és que no me n'he adonat abans? Es tracta de la sensació d'haver arribat tard. Gradualment, s'entra en el procés de l'autorealització. Hi ha una fam insaciable de coneixement. Com més clar és l'objectiu, més grans són els riscos que es corren.

Un es comença a comparar amb les seves èpoques anteriors al despertar de la consciència. Li semblen temps foscos, sense sentit. Després es compara amb els

altres. Gairebé imperceptiblement sent llàstima per les seves vides i es comença a sentir per sobre d'ells. Aflora el sentiment de superioritat. S'aspira a la il·luminació. Més encara, es desitja ardentment. En arribar als límits de la naturalesa humana, s'obre la possibilitat d'anar més enllà prenent substàncies que obrin nous horitzons. Temptació fàcil en els artistes per ampliar els registres de la seva creació, però també en aquelles persones que desitgen tenir un coneixement d'ells mateixos fins on sigui possible. Deliris transhumanistes. Aquesta espiral d'(au-

Tenir consciència d'un mateix no ha d'impedir tenir consciència dels altres

to)coneixement té el seu preu: el seu melic és el centre del món i es desconnecta dels altres, llevat que estiguin compromesos en el mateix procés. L'individualisme campa lliurement. El camí del coneixement és indispensable, però no és suficient. Cal ser conscient dels seus riscos.

Hi ha un altre camí: l'amor. No anul·la la consciència, sinó que li dona plenitud. També té els seus perills de deformació, de falsedat, d'egoisme encobert, de manipulació. Tenir consciència d'un mateix no ha d'impedir tenir consciència dels altres. Una consciència amorosa, que veu en cada persona un germà, una germana. L'apòstol Joan va escriure en la seva primera carta: «El qui no estima no coneix Déu, perquè Déu és amor.» Coneixement i amor van de la mà.

LLUÍS SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Fa un munt d'anys —els que puc recordar a la meua edat— hauria estat inversemblant passar una nit dins d'una església catòlica celebrant l'iftar amb un grup de musulmans. Començaríem per no saber ni què es l'iftar o sopar típic del Ramadà a l'hora de la posta de sol. La llegenda, alimentada per algunes veritats històriques, havia fet dels germans d'aquesta religió monoteïsta uns enemics que fins i tot el folklore popular havia convertit en motiu de lluites: «Moros i cristians.»

Ara vivim una altra realitat. El gran nombre de germans nostres veïns del nord d'Àfrica que ja formen part de la nostra ciutadania ens ha familiaritzat amb la seva cultura, la seva religió i els seus costums. Ara tots coneixem quan comença el Ramadà, sabem del seu dejuni, dels

FINESTRA A LA VIDA

Agermanats des de l'amor veritable

seus costums i de la importància d'aquest sopar amb el qual acaben cada dia del mes sagrat el sacrifici que practiquen des de la sortida del sol fins a l'ocàs. A l'Hospital de Campanya de Santa Anna rebem diàriament unes cent vint persones per participar al migdia de la nostra «Taula de fraternitat». Dinen i s'enduen un tàper amb el sopar.

Quan va arribar aquest mes del Ramadà, l'autoritat ciutadana va imposar unes mesures de seguretat durant la pandèmia: no celebrar l'iftar com altres anys en grups nombrosos, sinó cada família en la intimitat de la llar.

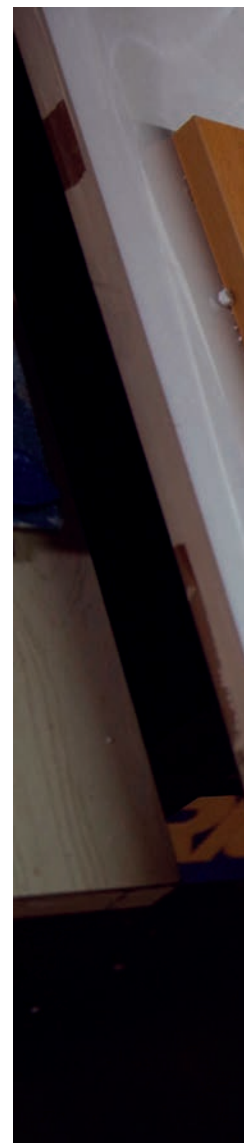
De seguida vam pensar: què faran els nostres germans que no tenen llar? No vindran al migdia perquè practiquen dejuni, però tampoc no el podran trencar per celebrar l'iftar a la nit. I vam organitzar el

sopar per a tots els que no podien dinar amb nosaltres al migdia. La facilitat que dona el claustre a l'aire lliure i amb les mesures de seguretat de la distància entre els comensals, ho feia possible. Hem participat amb ells algunes nits i ens ha agermanat el desig de viure la fe i l'amor en l'únic Déu i Pare de tots.

Va ser el dia 27, festa de la Mare de Déu de Montserrat, que va coincidir amb la presència del Sr. Mohamed Halhoul, president del Consell Islàmic de Catalunya, que ens va agrair aquesta trobada interreligiosa i ens va explicar el sentit del seu dejuni ritual durant el Ramadà.

Enguany, a causa de la pandèmia, l'iftar s'ha hagut de celebrar en la intimitat de la llar

Ceràmica portadora d'amor

Les monges de Sant Benet de Montserrat reinventen la ceràmica durant el confinament i es preparen per al relleu generacional al taller

La figura d'un sant de ceràmica, un plafó d'un sant sopar fet amb el mateix material, o una rajola amb les paraules «Déu vos guard» a l'entrada de casa, són elements emblemàtics que podem trobar en moltes llars catalanes. Les responsables que tinguem alguna d'aquestes peces són les monges de Sant Benet de Montserrat, que des de fa més de 50 anys treballen per transmetre l'amor de Jesús a través de la seva ceràmica.

Des dels seus inicis, el taller ha superat diverses adversitats, però la pandèmia del coronavirus ha estat un veritable repte per a les benetes, que han vist com els encàrrecs es van reduir a zero durant gairebé un any. Lluny de lamentar-se, la comunitat va aprofitar aquest període per innovar en les tècniques, i ha augmentat la varietat i l'oferta dels seus productes, que són una important font d'ingressos per al monestir. Ara, les impulsores de la creació del taller miren el futur amb esperança gràcies a les

noves generacions de monges que es preparen per prendre'n el relleu, i que continuaran amb una ceràmica que forma part del patrimoni del nostre país.

El segell propi de la ceràmica de les benetes

El fet que puguem reconèixer en la ceràmica de les benetes un segell propi i únic el devem principalment a dues monges, la germana Montserrat Viñas, de 79 anys, i la germana Maria Regina Goberna, de 86, que van impulsar el taller de ceràmica al monestir l'any 1964, després del Concili Vaticà II: «Abans teníem un taller de brodats on fèiem casulles i jocs de taula, però amb el Concili es va simplificar tot i ens vam quedar sense feina», explica la germana Maria Regina. Per tal de buscar una altra manera d'aconseguir ingressos per mantenir la comunitat que en aquell

MARIA REGINA GOBERNA

«Molts capellans ens diuen que allà on no arriben els seus sermons, arriben les nostres ceràmiques»

«La nostra ceràmica no és agressiva, ja hi ha prou agressivitat al món. Volíem fer una cosa amable, amb figures agradables»

moment la formaven 80 germanes, l'abadessa va enviar quatre monges que tenien aptituds artístiques a l'Escola Massana, perquè agafessin idees. Finalment però, va ser un monjo de Montserrat el qui va recomanar a les monges que triessin la ceràmica, una disciplina artística que van començar a vendre amb l'ajuda d'un majorista: «Al començament era molt difícil trobar clients, però un majorista ens va ajudar i ens va posar publicitat a la televisió. Això no obstant, ens feia fer una producció enorme a un preu molt baix, i només fabricàvem cendrers, jocs de cafè, i altres objectes que no transmetien cap tipus de missatge», exposa la germana Montserrat. Gràcies a la publicitat i al boca-orella, a poc a poc la ceràmica de les benetes va anar guanyant més clients, i finalment van poder fer el pas de deixar el majorista per fer-se autònomes. Aquesta llibertat va permetre que poguessin pensar i decidir el tipus de producte que volien vendre, i des del primer moment van tenir clar què volien fer: «De seguida vam entendre que no es tractava

de fer ceràmica per fer ceràmica, volíem transmetre un missatge del que vivim, i per això vam començar a posar textos a les obres», expliquen. Una de les frases que més recorda la germana Maria Regina és «El món necessita pa, però encara més necessita amor», que defineix a la perfecció l'objectiu de les benetes: «No donem pa, però fem venir ganes d'estimar-se a la gent, perquè la nostra ceràmica no és agressiva, ja hi ha prou agressivitat al món. Volíem fer una cosa amable, amb figures agradables.» Gràcies al seu talent i dedicació, les monges reconeixen que el resultat d'aquest camí que van començar fa més de 50 anys ha estat molt positiu, ja que han aconseguit transmetre el missatge d'amor a les cases, fins al punt que han rebut diversos elogis d'arreu del territori: «Molts capellans ens diuen que allà on no arriben els seus sermons, arriben les nostres ceràmiques. Això ens estimula i ens fa seguir endavant», manifesta la germana Maria Regina.

Pel que fa a les figures que formen part de l'estil propi de cadas-

La germana Maria Regina dibuixant una figura de ceràmica al taller.

El sant sopar és una de les obres més conegudes de les benetes.

cuna de les monges de Montserrat, totes dues en reconeixen l'autoria: «La Regina sempre ha tingut un estil molt atrevit i abstracte, i el meu és més concret. Al final, amb tants anys de treballar juntes ens hem trobat en un punt mig, que és l'estil que podeu veure avui.» A més de les seves inquietuds artístiques personals, l'estil també és el resultat de molts anys d'estudi i formació, en els quals van passar pel taller del ceramista Agudé, i també per un monestir de França que ja tenia un taller de ceràmica.

Un dels exemples més clars d'aquest estil són les figures dels sants, que fan de manera personalitzada per encàrrec tenint en compte la seva història. Tant aquests sants com altres figures són un record molt tradicional al nostre país per regalar a les primeres comunions i batejos.

L'aportació de la ceràmica a l'economia del monestir

Tot i que anteriorment la ceràmica era molt important per a l'economia del monestir, a l'actualitat les monges viuen en gran part de l'hostatgeria i de les seves pensions. Per aquest motiu, tot i que durant la pandèmia no van tenir cap ingrés de la ceràmica, van poder continuar endavant, i encara que no tinguessin cap encàrrec, van seguir treballant amb la ceràmica: «Vam començar un nou estil de ceràmica amb color, que consisteix a tenyir el fang amb diversos colors abans de posar-lo al forn», explica la germana Montserrat. A més d'aquesta tècnica, també han decidit fer nous objectes, com per exemple llibretes amb la tapa de ceràmica, o vaixelles. Totes les seves creacions es poden comprar

a la botiga del mateix monestir, a la botiga de Publicacions de l'Abadia de Montserrat, al carrer Ausiàs Marc de Barcelona, o a través de la pàgina web www.monestirsantbenetmontserrat.com.

Ara que la pandèmia s'està superant a poc a poc, han recuperat els encàrrecs, que històricament sempre repunten per Sant Josep: «Cada any, abans de Sant Josep diem que la ceràmica s'ha acabat, que no podem continuar perquè no hi ha encàrrecs. Però per Sant Josep comencen a rebrotar les vendes», explica la germana Regina.

Tot i que la ceràmica no sigui un dels puntals de l'economia del monestir, la davallada de comunions i batejos que ha suposat la pandèmia i la progressiva secularització de la societat ha fet que les benetes necessitin més que mai el suport de les llars i comunitats religioses per poder seguir amb la seva producció.

El futur de la ceràmica

A l'espera que els encàrrecs continuïn, les benetes, que van començar el taller de ceràmica el 1964, estan molt contentes perquè veuen que hi ha joves novícies que ja es preparen per prendre'n el relleu: «Per a nosaltres és important saber que tenim el relleu preparat, perquè, si no, no podríem continuar durant gaires anys més», explica la germana Regina. De fet, les novícies ja formen part de l'equip de deu monges que treballa amb la ceràmica, i d'aquesta manera aprenen les tècniques que durant tots aquests anys han perfeccionat les més veteranes.

MONTSERRAT VIÑAS
«Durant la pandèmia vam començar un nou estil de ceràmica amb color, que consisteix a tenyir el fang abans de coure'l»

**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Espais de pregària al cor de la ciutat

Benvolguts i benvolgudes,

Tradicionalment estem acostumats al fet que els llocs anomenats de pregària es troben allunyats de la ciutat. Tan sols cal fer una ullada al mapa de monestirs medievals o veure on es troben la majoria de cases d'espiritualitat en els moments actuals. En tots els casos s'han cercat espais silenciosos on es pogués gaudir de la bellesa i el silenci de la natura; llocs meravellosos per retirar-se alguns dies, necessaris i molt aconsellables. Però, quina oferta pastoral proposem per a la majoria de persones que habitualment no poden anar a aquests llocs? Quins espais de pregària i d'acompanyament espiritual oferim per al dia a dia, destinats a la majoria d'aquells que cerquen i que, sovint no troben?

El Concili Vaticà II ens recorda que «la raó més alta de la dignitat humana consisteix en la vocació de l'home a la comunió amb Déu. Des del naixement, l'home és invitat al diàleg amb Déu: no existeix sinó perquè, creat per Déu per amor, és conservat sempre per amor, i no viu plenament segons la veritat si no reconeix lliurement aquest amor i es dona al seu Creador» (*Gaudium et spes*, 19). Si d'alguna forma podem definir la pregària, haurem de dir que és la comunicació, el diàleg

amb Déu, el tracte d'amistat amb ell, per tal de trobar també el sentit, la pau i la serenor enmig dels neguits de la vida de cada dia. Per afavorir aquest diàleg, convé crear espais de pregària i d'acompanyament espiritual al cor de la ciutat: llocs oberts i acollidors que afavoreixin aquest encontre i diàleg amb el Senyor; llocs de contemplació, de lloança i d'adoració fàcilment accessibles a tots; llocs on hom pugui trobar el consell i l'orientació oportunes; llocs on es pugui rebre el sagrament de la penitència; llocs on en l'hora oportuna i, a voltes insospitada, hom pugui trobar-se i viure en el propi cor la misericòrdia de Déu.

La nostra societat materialista, descristianitzada i desorientada, es troba en recerca, amb la necessitat de trobar testimonis que li transmetin la veritat, el bé i la bellesa de la vida, testimonis que li parlin de Déu. El món d'avui té necessitat del testimoniatge d'algú que faci visible la relació amb Déu, la vida de pregària: persones orants en el cor de la ciutat.

Donem gràcies a Déu perquè a la nostra diòcesi cada vegada més es palpa aquesta necessitat. Són molts els qui senten la necessitat de trobar en el cor de les nostres ciutats algunes esglésies obertes on s'ofereixi aquest acompanya-

ment, esdevenint veritables espais de pregària i d'adoració.

En els nostres dies, a voltes a les palpentes, es dona una recerca de l'espiritual, del silenci i de la contemplació, tal volta provocat pel mateix ambient en el qual vivim: sorollós, individualista i materialista, que deixa un buit en el cor i produeix al mateix temps una mena de vertigen en no saber ben bé cap on ens condueix. Aquesta recerca explica com l'ésser humà es troba cridat a viure en la interioritat i no en la dispersió, que no li permet entrar dins l'harmonia d'un mateix, amb els seus semblants i amb la creació.

En la jornada que dediquem a pregar per les comunitats i persones consagrades de vida contemplativa, demanem a l'Esperit que ens ensenyi a pregar. I la pregària ens portarà a lloar el Pare i a retrobar el sentit del que som i del que hem de fer enmig del nostre món, és a dir, enmig de la ciutat. O si voleu, dit d'una altra manera, en el brogit de les diverses situacions en què ens movem en la nostra vida ordinària. Perquè, mentre esperem la Jerusalem del cel, la ciutat del món és també la tenda «on Déu habita amb els homes. Ells seran el seu poble, i el seu Déu serà "Déu que és amb ells"» (Ap 21,3).

Ben vostre.

Som Trinitat

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Avui celebrem amb alegria la solemnitat de la Santíssima Trinitat. Aquest és el terme que fem servir els cristians per referir-nos a Déu. El Déu que ens revela Jesucrist és un misteri de comunió en què habiten tres persones (Pare, Fill i Esperit Sant), que comparteixen la mateixa naturalesa divina. Avui, l'Església ens recorda que Déu, en la seva intimitat més profunda, és una comunitat de vida i amor, una família que s'estima.

Fa algunes setmanes, ens van impressionar les imatges dels estralls de la pandèmia a l'Índia. Vèiem la desesperació de moltes famílies que no trobaven cap llit lliure en un hospital, i les dificultats de moltes persones per accedir a una bombona d'oxigen.

A Espanya, també han estat visibles els efectes de la pandèmia, l'atur ha augmentat considerablement, afecta ja gairebé quatre milions de persones, a més dels ERTO, de futur incert. Els primers a patir l'aturada de l'economia han estat els 8,5 milions de persones que ja es trobaven en situació d'exclusió social abans de la pandèmia.

Com sempre, els que pateixen més les crisis són els més desfavorits, els que tenen menys oportunitats per accedir als serveis bàsics: els refugiats, els migrants en situació irregular, les víctimes del tràfic de persones, entre d'altres.

Davant d'aquesta realitat moltes persones s'han preguntat on és Déu. Déu és realment el Déu de l'amor? En el *Llibre de Job* es plantegen aquestes preguntes. Job sent que Déu l'ha abandonat i

li sembla que Déu calla davant del seu patiment. Però, al final, Job descobreix que Déu no l'ha abandonat mai. Malgrat les situacions adverses, cal tenir present que Déu Trinitat no deixa mai de trucar-nos a la porta del cor per transformar la nostra existència.

Deixem que la Santíssima Trinitat entri en la nostra vida. Si ho fem així, veurem com el Pare ens acull als seus braços i ens ensenya a viure com persones noves. Ens adonarem que el Fill vol salvar-nos i obrir-nos el cor per abraçar els crucificats del nostre món. Veurem com l'Esperit fa possible la fraternitat i desperta la nostra creativitat per trobar solucions, avançar i sortir de les crisis.

Caminem en companyia de la Trinitat per veure el món amb la seva mirada. A semblança de Déu, som també éssers relacionals i estem cridats a la comunió, a treballar units pel bé comú de tota la societat, a sumar esforços i a oblidar-nos d'interessos particulars.

Preguem a la Santíssima Trinitat perquè ajudi els nostres governants a promoure les reformes necessàries per afrontar aquesta crisi. Uns canvis que, com bé sabem, comencen per cada un de nosaltres: no hi ha canvi social sense una conversió prèvia i una transformació personal. Siguem misericordiosos i trobarem Déu: *Ubi caritas et amor, Deus ibi est*.

Benvolguts germans i germanes, que Maria, estança de la Trinitat, ens ensenyi a ser compassius com el Pare, a lliurar la nostra vida com el Fill i a ser creatius com l'Esperit Sant.

COMENTARI DE LA PARAULA

Jo Soc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món

En l'escena del sepulcre buit, l'àngel del Senyor s'havia aparegut a Maria Magdalena i a la mare de Jesús perquè comunicessin als seus deixebles que Jesús havia ressuscitat i que els precedia a Galilea (Mt 28,1-7), la seva terra nadiua, lluny de la institució del Temple i de tot l'embalum religiós que s'hi cova-va. En la cloenda de l'Evangeli, els Onze deixebles restants, després de la defecció de

Judes, se n'han anat a Galilea, la «Galilea dels pagans» (4,15), on hi havia una població mixta de jueus i pagans, «a la muntanya que Jesús els havia ordenat», una muntanya sense nom, a la qual han de pujar interiorment per tenir una visió àmplia de tota la realitat humana. En tant que Onze, han perdut definitivament la representativitat que Jesús els havia conferit sobre les dotze tribus d'Israel. Comença, doncs, ara una nova etapa. En veure'l ressuscitat amb els ulls interiors, «l'adoraren; alguns, tanmateix, dubtaren». Aquesta última precisió haurà semblat a alguns que estava fora de lloc, i ho tradueixen per «abans, però, havien dubtat», forçant la gramàtica. Els dubtes entre els deixebles i la incomprensió gairebé total de la persona de Jesús constituïran una constant que arribarà fins al dia d'avui. Jesús, investit d'auto-

GLÒRIA MONÉS

ritat divina, els envia «a totes les nacions» i ho fa, segons el Còdex Beza, amb un imperatiu seguit de l'adverbi: «Aneu ara» (en comptes del simple «Aneu, doncs, i...») subratllant-ne així la urgència del moment. Han de fer deixebles «a totes les nacions», però no de forma massiva, sinó persona a persona (noteu el pronom grec *autous*, masculí plural, vv. 19 i 20) «batejant-los... i ensenyant-los»: mitjançant el baptisme segellaran la seva incorporació a la família amorosa de Déu Pare, Fill i Esperit Sant; l'ensenyança els facilitarà l'observança de tot allò que Jesús els ha manat. Jesús, assumint un títol reservat a Déu, els assegura la seva presència constant: «Jo Soc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món.»

JOSEP RIUS-CAMPS
Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

JAUME SIDERA
Claretia

Quin fonament evangèlic té la vida monàstica i religiosa? (I)

Responc a l'interrogant amb una altra pregunta: quin fonament evangèlic té la vida cristiana? I se m'acut allò de sant Pau. Jo, a tall d'arquitecte intel·ligent, he posat el fonament. Ningú no pot posar-n'hi cap altre que el que ja hi ha posat: Jesucrist.

La vida religiosa no és un entremig de clergues i laics. La viuen persones que tenen en comú un mateix baptisme que els incorpora a una comunitat que té per Cap Jesucrist que ens fa sacerdots, reis i profetes com Ell. I ens fa participants d'un mateix i únic Esperit que en nosaltres clama Abbà, Pare amorós.

A tots aquests batejats, Jesús els invita a ser com el Pare celestial. Sigueu perfectes com Ell. Un traductor ho expressa així: no us quedeu a mig camí ni us exposeu a viure una vida mediocre desesperats davant d'una perfecció inabastable. De debò, Jesús ens proposa un ideal molt alt: sigueu com el Pare que fa ploure i sortir el sol sobre bons i dolents. I tanmateix ens proposa un model a l'abast. No pas santa Maria o sant Josep o els sants fundadors Benet o Francesc: feu-vos com infants... Llur «perfecció» rau a ser imperfectes en camí constant de creixement.

La vida religiosa es proposa desenrotllar el baptisme pas a pas, amb la imperfecció pròpia d'un infant i amb la seva capacitat de no parar d'aprendre. El religiós o el monjo escolta la invitació que Jesús fa a tots i a cadascun: «Segueix-me.» Tots senten la mateixa invitació: n'hi ha que es tanquen en banda, com el jove de l'evangeli, i tants d'altres que ja estan bé com estan. I tanmateix el Baptista es quedà mostrant l'Anyell que venia. D'altres s'encarregaven de la logística: el grup de dones que acompanyaven Jesús. I la sogra de Pere. I Llätzer, i Marta i Maria, que el rebien a casa. I Zaqueu i el centurió Corneli, o la Rosa, que feia de portera de la comunitat. Sense aquestes persones «seguidores», Jesús no hauria pogut anar d'ací d'allà amb el grup apostòlic. Cadascú posà a disposició de Jesús allò que eren i tenien segons el que Ell o la comunitat necessitaven.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Santíssima Trinitat

Lectura primera

Dt 4,32-34.39-40

*El Senyor és l'únic Déu:
ni dalt al cel ni aquí baix a la terra
no n'hi ha d'altre*

Lectura del llibre del Deuteronomi:

Moisés digué al poble: «Recorre totes les èpoques que t'han precedit, des del dia que Déu creà l'home sobre la terra; investiga d'un cap a l'altre del cel, a veure si mai ha succeït un fet tan gran com aquest, si mai s'ha sentit dir que un poble hagi escoltat la veu de Déu que li parlés d'enmig del foc, com tu l'has escoltada, i hagi continuat amb vida; si mai s'ha sentit dir que cap déu hagi intentat anar a treure per a ell un poble que vivia en poder d'un altre, combatent contra l'opressor amb senyals i prodigis, amb mà forta i braç poderós, amb fets esglaiadors i extraordinaris, com el Senyor, el vostre Déu, ho ha fet per vosaltres a Egipte, i vosaltres ho heu vist amb els vostres ulls. Reconeix avui que el Senyor és l'únic Déu: ni dalt al cel ni aquí baix a la terra no n'hi ha d'altre; recorda-ho sempre en el teu cor. Compleix els seus decrets i els seus manaments que jo et dono avui, perquè siguis feliç amb els teus descendents, i visquis molts anys en el país que el Senyor, el teu Déu, et dona per sempre.»

Salm responsorial

32

La paraula del Senyor és sincera, es manté fidel en tot el que fa; estima el dret i la justícia, la terra és plena del seu amor.

*R. Feliç el poble que el Senyor
s'ha escollit per heretat.*

La paraula del Senyor ha fet el cel, amb l'alè de la boca ha creat l'estelada; a una paraula seva, tot comença, a una ordre d'ell, tot existí. *R.*

Els ulls del Senyor vetllen els qui el veneren, els qui esperen en l'amor que els té; ell els allibera de la mort, i els retorna en temps de fam. *R.*

Tenim posada l'esperança en el Senyor, auxili nostre i escut que ens protegeix. Que el vostre amor, Senyor, no ens deixi mai; aquesta és l'esperança que posem en vós. *R.*

Lectura segona

Rm 8,14-17

Heu rebut un esperit que ens ha fet fills i ens fa cridar: «Abbà, Pare!»

Lectura de la carta de Sant Pau als cristians de Roma:

Germans, tots els qui viuen portats per l'Esperit de Déu són els fills de Déu. Perquè vosaltres no heu rebut pas un esperit d'esclaus que us faci viure una altra vegada en el temor, sinó un esperit que ens ha fet fills i ens fa cridar: «Abbà, Pare!» Així l'Esperit s'uneix al nostre esperit per donar testimoni que som fills de Déu. I si som fills, també som hereus: hereus de Déu i hereus amb Crist, ja que sofrim amb ell per arribar a ser glorificats amb ell.

Al·leluia

Ap 1,8

Glòria al pare, al Fill i a l'Esperit Sant, a Déu que és, que era i que ha de venir.

Evangelí

Mt 28,16-20

Bategeu-los en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu:

En aquell temps, els onze deixebles se n'anaren cap a Galilea, a la muntanya que Jesús els havia

indicat. En veure'ls prosternaren. Alguns, però, dubtaren. Jesús s'hi acostà i els digué: «Déu m'ha donat plena autoritat al cel i a la terra. Aneu a convertir tots els pobles, bategeu-los en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant, i ensenyeu-los a guardar tot el que jo us he manat. Jo seré amb vosaltres cada dia fins a la fi del món.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIA I)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 1)

Maig

30. DIUMENGE

Santíssima Trinitat, Blanc. Lectures: Deuteronomi 4,32-34.39-40 / Salm 32 / Romans 8,14-17 / Mateu 28,16-20

SANTORAL: beata Baptista de Varano, vg.; Emília; Ferran, rei; Joana d'Arc, vg.; beat Pere Tarrés, prev.

31. DILLUNS

Visitació de la benaurada Verge Maria (F), Blanc. Lectures: Sofonies 3,14-18 / Salm Isaïes 12,2-6 / Lluc 1,39-56

SANTORAL: Pasqual, diaca; Pernel·la, vg.

Juny

1. DIMARTS

Sant Justí (MO), Vermell. Lectures: Tobit 2,10-23 / Salm 111 / Marc 12,13-17

SANTORAL: Flor; Ignasi, ab.

2. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Tobit 3,1-11.24-25 / Salm 24 / Marc 12,18-27. O bé: **Sants Marcel·lí i Pere** (ML), Vermell. Girona: **Germà, Paulí, Just i Sici** (ML), Vermell.

SANTORAL: Eugeni I, p.; Potí, Blàndina i comp., mr.

3. DIJOUS

Sant Carles Luanga (MO), Vermell. Lectures: Tobit 6,10-11a;7,1-9-17;8,4-10 / Salm 127 / Marc 12,28b-34

SANTORAL: Isaac, monjo i mr.; Oli·va, vg.

4. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Tobit 11,5-17 / Salm 145 / Marc 12,35-37

SANTORAL: Clotilde, reina; Francesc Caracciolo, prev. i fund.; Hilari, b.; beat Joan Gran, rel.; Noemí i Rut; Pere Màrtir, prev. i mr.

5. DISSABTE

Sant Bonifaci (MO), Vermell. Lectures: Tobit 12,1.5-15.20 / Salm Tobit 13,2-8 / Marc 12,38-44

SANTORAL: Sanç, mr.; Zenaida, vg.

El Sant 1 JUNY

Sant Justí

El filòsof té per propòsit la recerca de la veritat. Aquest camí que la raó no es cansa de recórrer ha dut molts pensadors fins a Crist, perquè raó i fe cristiana no es contradiuen. Un exemple força primerenc d'aquesta confluència és sant Justí (segle II), que va morir màrtir per defensar la veritat.

Nascut a Nablus, Palestina, i criat en la religió oficial romana, des de jove es va dedicar a l'estudi de la filosofia per tal de trobar la veritat. Va llegir nombrosos textos, tant de la cultura grega i romana, com d'altres tradicions, i és així com va conèixer els evangelis. Després d'aquesta lectura, i de ser testimoni de com morien màrtirs aquells que seguien Crist, Justí no va dubtar a fer-se cristià. Des d'aquest moment va fer servir el seu coneixement filosòfic per argumentar racionalment la fe cristiana i defensar-la davant els atacs dels pagans. Va acabar fundant a Roma mateix una escola des d'on rebatia la inconsistència del paganisme i difonia la veritat de la fe en Crist. Les autoritats romanes el van acabar detenint i decapitant, i així va donar la vida per amor a l'única veritat.

La Trinitat de la vida quotidiana

MERCÈ SOLÉ
(msoletey@gmail.com)

La representació que més m'agrada de la Trinitat és la de Rubliov. Ho dic des de la meva gran ignorància en matèria d'art, però aquesta icona del segle XV pintada per a l'ermita de la Trinitat, prop de Moscou, té la gràcia d'aplegar aspectes molt suggeridors a l'entorn d'un concepte com és el de la Trinitat que a molts cristians ens resulta difícil de captar.

La icona de la Trinitat parteix d'aquella escena entranyable d'Abraham i Sara acollint tres misteriosos estrangers en els quals troben l'empremta de Déu mateix (Gn 18-19). L'acollida, doncs, de l'estranger, és ocasió privilegiada de trobada amb Déu, que es fa present en qui demana ser acollit i en qui acull. Una manera de mostrar que l'estimació de Déu es manifesta en la qualitat de les relacions humanes.

Els tres personatges, amb bastó de pelegrí i al voltant d'un calze, són delicats, sense edat ni sexe definits. La composició de l'escena és molt dinàmica, amb un joc de mirades circular i uns personatges que, més que estar entronitzats, semblen a punt d'alçar-se. Cadascun d'ells encarna una figura de la Trinitat: Pare, Fill i Esperit Sant, als quals es pot reconèixer pel color dels seus vestits. Al darrere de les figures, hi ha elements carregats de simbologia: la casa, l'alzina —l'arbre de la vida que

també és creu— i la roca d'on Moisès fa brollar l'aigua.

Tes figures molt semblants, que gairebé es confonen, sense jerarquies, interactuant de forma indestruïble.

Un altre dels trets destacables és que el centre de la composició l'ocupa un calze amb un anyell i que si es mira amb perspectiva, la mateixa agrupació de la taula i de les figures suggereix altres calzes. I encara el petit rectangle de sota el calze simbolitza, en el llençatge propi de les icones, el món. El món, el nostre món, el de les dones i els homes d'avui, doncs, està representat al bell mig de la Trinitat i de l'Eucaristia.

Aquest concepte de Trinitat és una bella forma de retornar al temps de durant l'any, un cop finalitzada la Pasqua: «Aneu a convertir tots els pobles, bategeu-los en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant, i ensenyeu-los a guardar tot el que jo us he manat. Jo seré amb vosaltres cada dia fins a la fi del món» (Mt 28,18-20). El consol de saber que no hi som pas sols, al món. I la memòria que no podem convertir els pobles ni nosaltres mateixos sense aquesta acollida mútua que dona entrada al Déu trinitari i que resulta transformadora.

Aquesta proposta litúrgica d'avui sembla feta per pensar i pregar arran dels recents fets de Ceuta, oi?

Romiatge de Gandesa al santuari de la Fontcalda (I)

ANTON MONNER
Cronista de Gandesa

La pandèmia ha fet canviar molts hàbits i costums. Entre les poques coses bones que ens ha donat aquesta malura és que els petits pobles rurals han crescut demogràficament. Els desnonaments i els acomiadaments a Barcelona i la seva àrea metropolitana han fet retornar famílies als pobles d'origen.

Els dos darrers anys no s'ha pogut celebrar el tradicional romiatge, que es fa a la primavera des de fa cinc-cents anys, on els gandesans acudeixen massivament. Comença sortint a les set del matí de l'església arxiprestal de Santa Maria, a peu, vers la Fontcalda, recorrent els onze quilòmetres que els separa.

La majoria porta mocador blau cel al coll i una canya, que serà el suport per a la llarga caminada. En sortir del temple, comencen per la pregària de lloances. Ja en processó, els escolans toquen les campanes de mà. La gran bandera, la creu i els canelobres presideixen els romeus i, en sortir del municipi, al barri de les Planes, el rector beneeix el terme, es dirigeix, creu en mà, als quatre punts cardinals i prega per les collites.

Al cap de tres quarts d'haver sortit de Gandesa, s'arriba al Peiró de la Fonteta, on s'inicia la pregària pels difunts. A quarts de nou, ja al Cap de la Costa, s'esmorza i, en acabar, els romeus canten el *Salve Regina*. Una hora més tard, els romeus es concentren al penúltim revolt de la Costa, a només dos-cents metres del temple, on, en processó i cantant, entren al santuari i el rector convida els

romeus a exclamar: «Visca la Mare de Déu de la Fontcalda!», que tots, amb crit col·lectiu, responen: «Visca!»

Els anys que fa bo, baixen a peu uns 200 romeus, però s'hi apleguen un miler de persones, que hi han arribat amb vehicles motoritzats. A les dotze se celebra l'Eucaristia. En acabar, els romeus pugen al cambril cantant els goigs de la Mare de Déu. I des d'allí van a la plaça, on els gegants ballen al so dels grallers.

A les cinc de la tarda, els romeus tornen a concentrar-se a l'església, on se celebra la pregària pels malalts. A les nou del vespre, s'apleguen a la Font de Dalt, on rector, majorals, cantors, abanderat i portadors de la Mare de Déu entren al temple resant el Rosari. Ja a dins, el rector agraeix l'assistència i acaba novament amb un «Visca la Mare de Déu de la Fontcalda!»

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE
DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Intercomunió

He sentit que els bisbes alemanys volen permetre que els protestants puguin rebre la Comunió a les misses dels catòlics i també que els catòlics ho puguin fer a les celebracions dels protestants. Tant ha avançat el diàleg ecumènic?

El diàleg ecumènic ha progressat molt i aspira, efectivament, a la joiosa realitat que tots els batejats ens puguem retrobar un dia en la confessió de la mateixa fe i en la celebració de l'Eucaristia. Un objectiu que, més que fruit dels nostres esforços, ha de ser un do del Senyor que tots hem d'implorar. Cal tenir paciència i no precipitar-se cremant etapes i aparentant una unitat que encara no està consolidada. El camí sinodal que està fent l'Església catòlica que peregrina a Alemanya té propòsits molt lloables, però, malauradament, hi ha ombres i perills que s'han d'evitar per no ferir la unitat de l'Església. Seria lamentable que pretenent superar velles ferides en fessin una de més gran. El papa Francesc va escriure una carta important als catòlics alemanys fa un any perquè fessin aquest camí amb seguretat i no caiguessin en aquests paranys. En aquesta missiva el Papa, successor de Pere i signe visible de la comunió en la fe i la caritat de tota l'Església, recordava el veritable sentit de la sinodalitat. Aquesta paraula vol dir «fer camí junts». Junts i plegats, no cadascú pel seu compte i al marge dels altres. Més concretament, el Papa advertia del greu perill de voler caminar al marge de tota l'Església catòlica en qüestions essencials. Hi ha el perill d'extraviar-se, és a dir, de sortir del camí. Evidentment, no tots els bisbes ni de bon tros hi estan d'acord, signe clar de manca de sinodalitat. Segons el meu parer, en gran part de l'Església alemanya i austríaca s'hi ha introduït un esperit mundà que porta a fer les coses al marge de l'Esperit Sant. Preguem per aquests germans nostres. El que menys ens convé és un nou trencament.

PER ENVIAR CONSULTES AL DR. MATEO:
elconsultori@hotmail.com
Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

Apostolats marians

Acaba maig, el mes dedicat a Maria, Mare de Déu, Mare de l'Església i Mare de tots nosaltres. A la basílica de Maria Auxiliadora, de la comunitat salesiana de Còrdova, he presidit la novena solemne celebrada com a pòrtic de la seva festa, el 24 de maig. I vaig dedicar una de les homilies als «tres apostolats marians», partint de la dimensió missionera dels cristians: «Aneu per tot el món i anuncieu l'Evangeli a tota la creació.»

Primer, «l'apostolat de la pregària». Maria conservava totes les coses, i les meditava al seu cor. La pregària, oferta pels altres, és el millor mètode d'apostolat. Segon, «l'apostolat del somriure i de l'amabilitat». Maria és *Mater amabilis*, «Mare amable», com es diu en una advocació de la Lletania del Rosari.

Tercer, «l'apostolat de l'amor». Maria és «Mare de l'Amor bell». Es parla poc d'aquest apostolat. I, amb tot, potser és, juntament amb el de la pregària, l'apostolat més important de tots: «Estimar els altres, donar la vida pels altres.» L'«apostolat de l'amor» té tres compassos bonics:

- «Il·luminar els altres» amb la nostra paraula càlida. Oferir criteris i missatges, arrencats de les pàgines de l'Evangeli. Formar i orientar consciències lliures.
- «Acompanyar els altres», amb la nostra presència. Ara s'utilitza molt la paraula *acompanyant* que, en bona part, ha substituït la d'altres èpoques, «el director espiritual». Ens acompanya qui camina al costat nostre i està pendent de les nostres passes.
- «Socórrer els altres.» És una forma d'estimar, la més segura, la més eficaç. Obrir els finestrals de la llum, amb solucions als problemes i encoratjament als pesars.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Barcelona més pobra

No és una bona notícia que es redueixi el nombre de parròquies, com hem sabut recentment. Exactament, la proposta de reestructuració planteja crear «comunitats parroquials» i aglutinar en 48 les 208 parròquies a la ciutat. Manquen feligresos, així que sobren parròquies, a més de la falta de sacerdots. Una situació trista.

Només el 56% de tot Catalunya declara ser catòlic i només un de cada cinc va a l'església. A la crisi social i econòmica, amb el consegüent augment de la pobresa material, s'hi suma el deteriorament dels valors espirituals, que comporta insatisfacció i tristesa com a conseqüència d'excloure Déu de la nostra vida. El futur és preocupant.

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

La beatificació del «metge dels pobres»

El metge veneçolà José Gregorio Hernández ja és beat. Enmig de la pandèmia, sense vacunes i amb una situació social alarmant, la beatificació del «metge dels pobres», el 30 d'abril passat, és un al·licient, un respir i un motiu d'esperança. Per primera vegada en molt de temps, catòlics, *chavistes* i oposició han tingut un motiu comú per celebrar junts i sense discussions.

José Gregorio va ser un metge eminent i un gran investigador que va viure la seva professió com un servei als més pobres i necessitats. El Papa el va recordar en un missatge enregistrat que va fer arribar als veneçolans i on reconeix la importància d'aquesta beatificació: «És un model de santedat compromesa amb la defensa de

la vida, amb els desafiaments de la història i, particularment, com a paradigma de servei al proïsme.»

JESÚS D. MEZ MADRID
Girona

Compartir valors

Les diferents religions, a partir de la valoració de cada persona humana com a criatura cridada a ser fill o filla de Déu, ofereixen una aportació valuosa per a la defensa de la justícia, el diàleg entre persones de diferents religions i no només per diplomàcia, amabilitat o tolerància.

L'objectiu del diàleg no deixa de ser establir amistat, pau i harmonia, així com compartir valors i experiències morals i espirituals en un esperit de veritat i d'amor.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE
Granollers

Una societat egoista

Durant la pandèmia s'estan presentant projectes de llei sense escolta ni diàleg públic. Faig un reclam perquè no és èticament acceptable que un govern aprofiti una situació de vulnerabilitat per prendre mesures socioeconòmiques partidistes. Concretament, em refereixo a l'eutanàsia.

Cap Estat no pot decidir sobre la vida d'una persona. S'ha constatat en països amb eutanàsia i suïcidi assistit legalitzats, com Holanda, que els malalts no van als hospitals per por que els apliquin la injecció letal. Per a ells la vida no és una obligació. Caldria considerar si els polítics indirectament no estan creant una societat feble i egoista.

CRISTINA CASALS MASSÓ
Esplugues de Llobregat

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Mn. Miquel Calsina parla sobre la figura excepcional del polític i humanista suec Dag Hammarskjöld

«Va ser un “màrtir” de la pau mundial»

La Fundació Joan Maragall i Viena Edicions acaben de publicar *Fites. Dietari espiritual d'un home d'acció*, de Dag Hammarskjöld. Miquel Calsina és l'autor de la introducció d'aquest llibre. Prevere de la diòcesi de Girona, és professor de la Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna (URL) i del màster en Diàleg Interreligiós de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona. És director de la revista *Qüestions de Vida Cristiana*.

Aquest llibre era una assignatura pendent per al món literari a casa nostra, perquè no s'havia traduït encara al català.

Certament, el diari de Dag Hammarskjöld, tot i ser un text que en fer-se públic per primera vegada el 1963 va suscitar un fort impacte molt generalitzat, mai no s'havia traduït al català. Sí que, entre moltes altres llengües, s'havia traduït anteriorment al castellà a Seix Barral el 1965 i a Trotta el 2009. Fer-ho ara al català, de la mà d'una traductora molt experta en llengua sueca com és la Meritxell Salvany, ens ha permès treballar una traducció molt fidel i acurada, que permetrà recuperar la figura de Hammarskjöld i al mateix temps donar a conèixer un text molt singular, que traspuja una espiritualitat que pot resultar molt suggeridora a tota persona disposada a deixar-se interpel·lar per l'experiència interior d'un home amb responsabilitats públiques molt importants.

Qui era Dag Hammarskjöld?

Malgrat que la seva vida es va estroncar de manera sobtada amb només 56 anys, la seva trajectòria és important i la seva aportació com a secretari general de Nacions Unides entre el 1953 i el 1961 va ser determinant per a la consolidació d'aquesta organització internacional. Provenia d'una família amb forts vincles amb l'Estat suec i l'Església luterana de Suècia. Es tracta d'un humanista, un home culte amb una gran sensibilitat artística, literària, musical i religiosa, que des de ben aviat té clar que el seu camí és el servei públic internacional i l'exercici d'una diplomàcia molt marcada per tres pilars: integritat personal, imparcialitat i confiança mútua. Com a segon secretari general de la història de l'ONU, en plena guerra freda, va intervenir en conflictes com la crisi de Pequín (1955), la crisi del canal de Suez (1956), en la primera operació de cascos blaus, o el

«En el llibre, l'autor hi parla de la fe en Déu, de Jesús, de la solitud i el silenci, de la mort, de l'amor, de l'amistat...»

conflicte del Congo a partir del 1960. Va morir en plena missió quan, el 18 de setembre del 1961, l'avió amb el qual es dirigia a una reunió amb Moïse Tshombé, líder del moviment secessionista de la regió de Katanga, es va estavellar per causes que fins avui no han estat oficialment aclarides. Amb ell van morir quinze persones més. Va rebre el premi Nobel de la Pau a títol pòstum el mateix any 1961.

Amb la publicació en català del seu dietari, es recupera una figura força desconeguda avui dia?

Aquest és almenys l'objectiu de la Fundació Joan Maragall i de Viena Edicions: donar a conèixer una obra que ha passat incomprensiblement desapercibuda en el nostre context i recuperar una figura política cabdal del segle XX. Lluís Ylla, amb qui a més d'una bona amistat ens uneix l'interès per Hammar skjöld des de fa molt temps, fa una observació molt

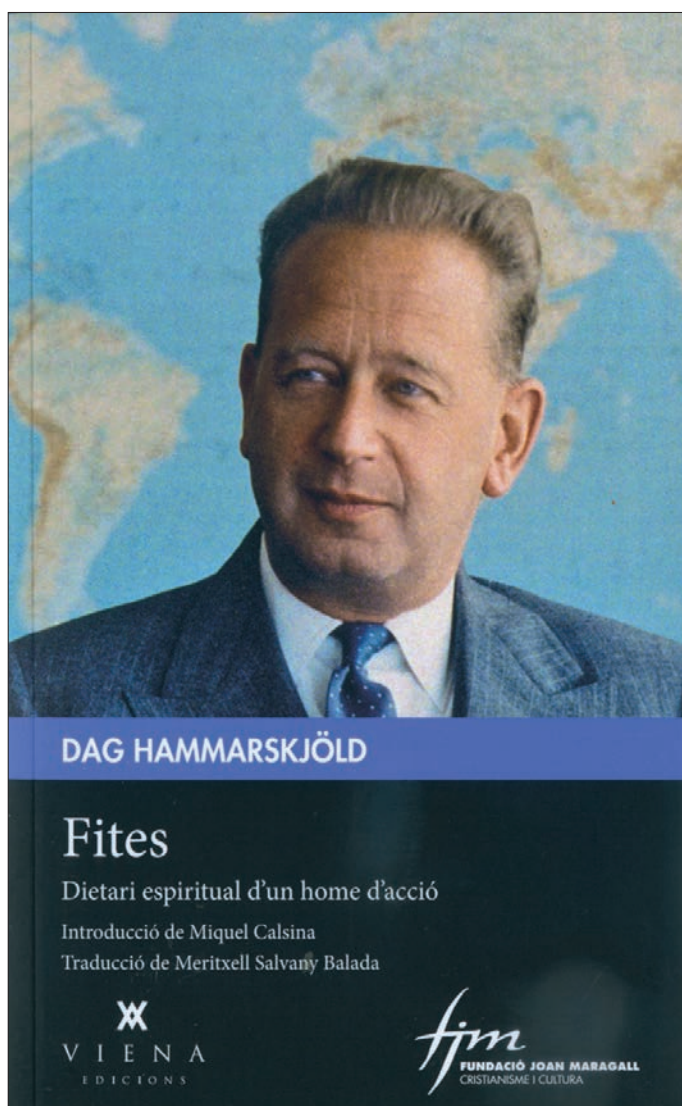
encertada quan diu que els anys de franquisme, d'un cert aïllament mediàtic respecte de la política internacional, són un factor que ajuda a entendre el ressò més aviat tímid que des d'un principi van tenir a Catalunya i a Espanya la figura de Hammar skjöld i el seu diari. La celebració, aquest any 2021, del seixantè aniversari de la seva mort, marca una efemèride que també pot ajudar a donar a conèixer el qui, en l'argot propi de les relacions internacionals, va ser conegut com a «Míster H».

Es tracta d'un dietari atípic. Per què?

Perquè no hi trobarem un detall, dia a dia, d'esdeveniments concrets de la vida de l'autor... A més d'algun buit considerable —del 1931 al 1944 només hi escriu entre el 1941 i el 1942, per exemple—, el registre no és en cap cas descriptiu o merament memorialístic. Es tracta sobretot d'anotacions que hi va fent de manera periòdica des del 1925 fins al 1961; reflexions de caràcter existencial, poètic, sil·logismes, pregàries, comentaris de lectures... A partir sobretot del 1950, un any ja molt prolífic, és quan el diari agafa un ritme constant, any rere any. Tot i no mencionar directament els esdeveniments de la seva vida «exterior», sovint aquests s'hi traspuen de manera intuïtiva. Hi parla de la fe en Déu, de Jesús, de la solitud i el silenci, de la mort, de l'amor, de l'amistat, de les exigències que deriven de la consciència de la mateixa missió, etc., de vegades parlant d'ell en segona o tercera persona. Diria que tots els grans temes de l'existència humana hi són presents, d'una manera o d'una altra.

En essència, és un itinerari de recerca de Déu?

De fet, ell mateix en alguna ocasió el va definir com «el llibre blanc de les meves negociacions amb Déu i amb mi mateix». La paraula «itinerari» em sembla molt adequada perquè diria que és el que ell mateix va voler expressar anomenant-lo *Vägmärken*. És a dir: fites, marques, senyals, traces en el camí... I el camí és, sens dubte, el d'una peregrinació interior i d'un capbussament, per dir-ho així, en

«En Hammarskjöld trobem el que jo en dic una “mística de la política i del servei públic”»

les profunditats de l'ànima humana: «el viatge més llarg és el viatge cap a l'interior», diu. D'aquí també el subtítol pel qual hem optat: *Dietari espiritual d'un home d'acció*.

Hammarskjöld va ser un dels grans místics del segle XX?

Així és com se l'ha definit en alguna ocasió. El que és segur és que *Fites* el converteix en un dels referents espirituals imprescindibles del segle XX i XXI. Però si, com deia Raimon Panikkar, místic no ho és el que posa l'esperança en el futur sinó en l'Invisible, també es pot dir que fou un místic... El que és clar és que llegia i coneixia els grans místics, perquè són notables les referències directes o indirectes al Mestre Eckhart o a sant Joan de la Creu.

Va ser una persona consagrada plenament a la seva tasca de servidor públic.

Sí, tal com podem llegir a la primera anotació del 1956: «Consagrat a Tu, perquè el meu destí és que et serveixis de mi i que aprofitis tot allò que soc, segons la teva voluntat.» En Hammarskjöld trobem, en tot cas, el que jo en dic una *mística de la política i del servei públic*. Encara que sembli paradoxal, es pot dir que fou un *monjo* de la política, que encarna a més un model de lideratge mundial exercit amb intel·ligència, autoritat i respecte. Si com diu el papa Francesc a l'encíclica *Fratelli tutti*, no hi pot haver un camí eficaç cap a la fraternitat universal i la pau social sense entendre la política, al nivell que sigui, com una forma de caritat, Dag Hammarskjöld és un exemple d'aquest *amor polític*... No oblidem, però, que l'altra cosa que podem dir d'ell és que va ser un *màrtir* de la pau mundial. Tot i que no hi ha versió oficial de les causes de l'accident aeri en què va morir, els estudis més seriosos apunten a un atemptat premeditat i intencionat, amb interessos obscurs d'unes potències que es resistien a assumir les conseqüències econòmiques del procés de descolonització.

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

12

LA SOLEDAT DE LES FAMÍLIES en una societat que persegueix altres interessos

La complexitat de la nostra societat i la debilitat interna de moltes famílies provoquen que sovint aquestes se sentin soles quan han d'afrontar dificultats la superació de les quals exigeix uns recursos que no són al seu abast. El papa Francesc ha mostrat la seva preocupació davant d'aquesta realitat.

«En algunes societats, el debilitament de la fe cristiana i de la pràctica religiosa afecta les famílies i les deixa més soles enmig de les seves dificultats.

Els Pares sinodals van afirmar que una de les majors pobreses de la cultura actual és la soledat, fruit de l'absència de Déu en la vida de les persones i de la fragilitat de les relacions interpersonals. A més a més, **hi ha una sensació general d'impotència davant la realitat socioeconòmica, que sovint acaba per deprimir les famílies.**

Molt sovint les famílies se senten abandonades pel desinterès i la poca atenció de les institucions. **Les conseqüències negatives des del punt de vista de l'organització social són evidents:** la crisi demogràfica, les dificultats pròpies de l'educació dels fills, la inseguretat a l'hora d'acollir una nova vida, la tendència a considerar els ancians com un pes en les famílies, l'augment dels problemes emocionals i els nous brots de violència en la societat» (AL 43).

Davant d'aquesta realitat, tan trista, **és normal que els ciutadans, i sobretot els qui ens considerem seguidors de Jesús i membres de l'Església, ens fem algunes preguntes:**

- Quin lloc ocupa la protecció de les famílies en els programes dels partits polítics que aspiren a governar els països?
- Quines mesures adopten els governs, en els diversos nivells, per tal que els joves que desitgen unir-se en matrimoni i tenir fills puguin fer-ho amb un mínim de seguretat?
- Quines decisions han pres per tal que els compromisos laborals dels pares siguin compatibles amb l'atenció a les necessitats de la llar i l'educació dels seus fills?

Fent-se ressò d'una de les Resolucions de l'Assemblea Extraordinària del Sínode dels Bisbes sobre la família (octubre de 2014), Francesc s'ha pronunciat amb molta claredat:

«L'Estat té la responsabilitat de crear el marc legal i laboral que garanteixi el futur dels joves i els ajudi a realitzar el seu projecte de vida amb la creació d'una família» (AL 43).

Però no ha oblidat pas la part de culpa que pot ser atribuïda a l'Església i als pastors, en general. Ben al contrari, ell ha donat exemple de realisme i d'obertura a l'auto-crítica, també en aquest cas.

En concret, ha manifestat amb insistència que **les institucions de l'Església, en tots els nivells, han de donar una nova orientació a la pastoral familiar** amb vista a sortir al pas de les noves dificultats que els esposos i els pares han d'afrontar, i a fer-ho amb urgència.

A aquesta qüestió, Francesc hi ha dedicat els darrers capítols de l'exhortació apostòlica **Amoris Laetitia**:

— quan s'ha referit a l'ajut que les institucions eclesials han de prestar a les famílies que viuen moments de crisi, angoixa o dificultats de tota mena (capítol sisè, *anelles 48-52*);

— quan ha descrit com els pares poden respondre al desafiament de l'educació integral dels seus fills i quin tipus de suport necessitaran per poder exercir la seva responsabilitat (capítol setè, *anelles 53-57*);

— i, en particular, quan ha exposat com l'Església ha d'acompanyar i atendre les famílies que, pel motiu que sigui, es troben en una situació 'irregular' (capítol vuitè, *anelles 60-64*).

- Has estat testimoni de la *soledat d'alguna família* que es troba en una situació que no pot afrontar sense l'ajut d'altres famílies? Has tingut l'oportunitat de donar-li un cop de mà?
- Quins desafiaments i quines oportunitats són objecte d'atenció avui en la *pastoral familiar*? Estàs en condicions de col·laborar en aquesta missió tan important de l'Església?

Les noves investigacions poden augmentar el grau de supervivència a la malaltia.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Una troballa sobre el càncer de mama

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Com sabeu, la paraula «càncer» és genèrica. No designa una malaltia única, sinó una gran varietat d'afectacions. És molt diferent, per exemple, un càncer de fetge d'un càncer de pròstata. Cada càncer exigeix un tractament específic. No es pot donar una fórmula per a tots els càncers. L'únic que és vàlid per a tots és dir que són tumors originats per unes cèl·lules del cos que han alterat el seu codi genètic per una *mutació* i, per això, es multipliquen desordenadament, fent el creixement tumoral. Hi ha càncers que ja reben un tractament adequat, que s'ha trobat per fer-los pràcticament inofensius, i d'altres que encara no hi ha manera de combatre'ls.

Un dels que s'està estudiant, per aconseguir que minvin de debò els seus efectes, és el de mama. I aquesta és l'actualitat científica que avui us puc comunicar. La ciència mèdica constantment fa noves troballes, però d'aquesta us haig de dir que s'ha fet a casa nostra, a Barcelona. Ha tingut ressò internacional i és bo saber que també entre nosaltres hi ha científics que fan les seves descobertes. Es tracta del resultat que ha obtingut el grup de Recerca Biomèdica en Cèl·lules Mare de Càncer, de l'Hospital de la Vall d'Hebron. Han fet, en col·laboració amb altres centres, la troballa d'uns factors que fan que es pugui

predir el càncer de mama. Han identificat un grup de biomarcadors de la sang que en les dones sanes permet detectar-hi si hi ha risc de patir la malaltia. Això permetrà detectar precoçment el tumor, localitzar-lo i millorar-ne el pronòstic. Així, també es pot augmentar el grau de supervivència a la malaltia.

Aquests biomarcadors s'anomenen microRNAs i fan conèixer el risc del càncer, tot reaccionant amb petites molècules que inactiven alguns gens i impedeixen l'actuació de certes proteïnes de la cèl·lula. La qüestió és complicada, però s'ha vist segura.

Com que, al nostre país, pràcticament una de cada vuit dones acaba contraient càncer de mama, ja es veu que la notícia és interessant per a molta gent. Que continuï progressant la investigació. Si ara la supervivència del càncer de mama era del 85%, que ben aviat pugui ser del 100%. Ho desitgem.

JOAN PALLARÈS-PERSONAT

Historiador

jpallarespersonat@gmail.com

Osonenc de naixement, Josep Gros i Raguer va desenvolupar la seva carrera eclesiàstica vinculat a Barcelona, a la seva catedral i a la seva diòcesi.

Nascut a Vic el 14 de desembre del 1893, en una família conservadora i catalanista, va ser un estudiant brillant, lletraferit que enviava composicions i aconseguia alguns premis en jocs florals locals de l'època.

Estudià a Reus i va obtenir el títol de batxiller a la Universitat de Barcelona l'abril del 1916. El 23 de juny del 1918 va ser ordenat sacerdot a Barcelona i va cantar la primera missa el dia 27 a l'església del Carme de Vic.

Capellà de la Clínica del Pilar a Barcelona des del febrer del 1919, aquella Setmana Santa predicava en la tanda d'exercicis per a obrers a la Gleva. També seria capellà, anys després, del Col·legi de l'Infant Jesús, les *Dames Negres*.

Durant els primers anys, esdevé un predicador de prestigi. Així, el veiem a Igualada, Vic, la Colònia Güell, Barcelona... Va visitar Roma el març del 1923. Va ser nomenat vicari d'Olesa de Montserrat l'agost del 1924 i el juliol del 1926, vicari de la llavors tinença parroquial de la Mare de Déu de Lurdes, a Barcelona. El maig del 1928 va passar a la de Sant Josep, els

Josepets, a Gràcia. A Roma, el juliol del 1929, va obtenir el doctorat en Teologia.

Als anys trenta el veiem en xerrades a cercles catòlics i centres morals, on impartia cursos o conferències de temes històrics. Entra en contacte amb la nova parròquia de Crist Rei, a la Sagrera, per impartir conferències. Amagat durant la guerra, fou empresonat uns mesos i el 1939 s'encarregaria de la mateixa parròquia de Crist Rei en haver estat assassinat el seu rector. Va continuar la seva tasca de predicador a festes majors i grans esdeveniments.

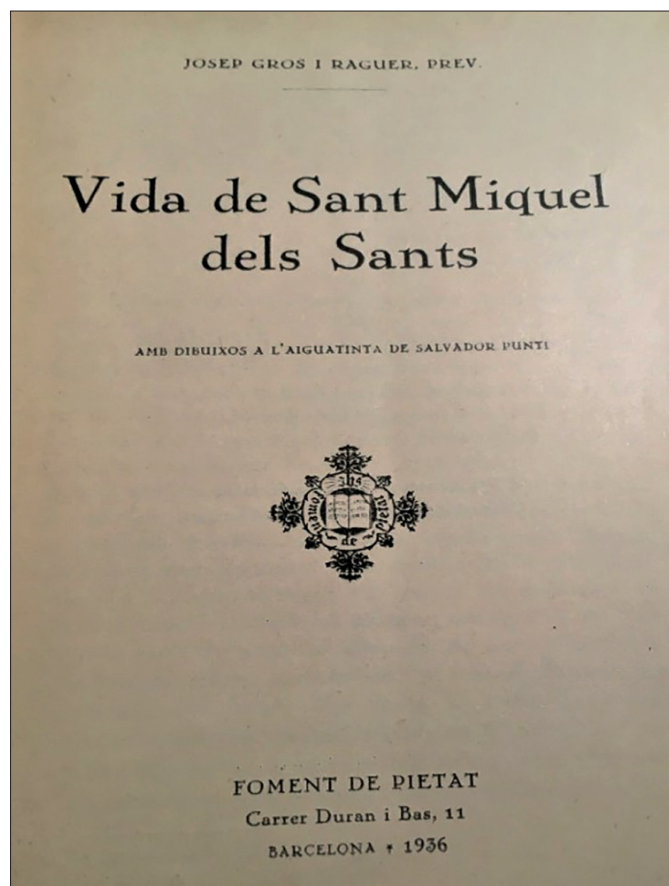
Professor de l'Escola Normal de Magisteri, ho va ser també d'Història eclesiàstica al Seminari de Barcelona. Va ser director de la Biblioteca Pública Episcopal de Barcelona.

Autor d'un seguit de vides de sants publicades a Foment de Pietat o a La Hormiga de Oro, també va publicar diverses obres de catequesi, va traduir obres de l'italià o va tenir cura de l'edició de les obres pòstumes del canonge Collell.

L'octubre del 1947 va ser nomenat canonge de la catedral de Barcelona. Des del 1948 seria professor titular de l'Escola de Magisteri de l'Església, embrió de Blanquerna i, posteriorment, de la Universitat Ramon Llull; en aquell

temps també estava al capdavant de la Junta Diocesana d'Escoles Parroquials Primàries. Al XXXV Congrés Eucarístic Internacional de Barcelona, va ser un dels ponents de pedagogia.

Josep Gros i Raguer va morir el 10 d'octubre del 1971 a Barcelona, als 77 anys.

«Vida de sant Miquel dels Sants» (1936), de Mn. Gros.

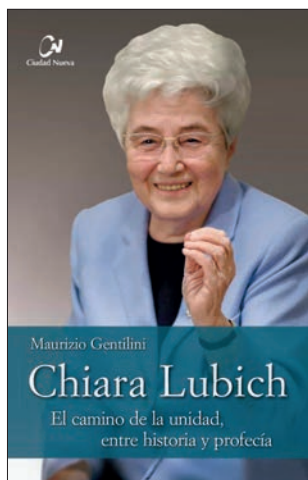
GENT DE CASA

Josep Gros i Raguer

SALVO NOÈ

El poder de la confianza
San Pablo, 2021, 198 pàg.

En moments de dificultat, reconnectar amb les nostres habilitats i valors ens pot tornar l'impuls per confiar i començar una altra vegada. Com puc confiar en mi mateix? Com pot la confiança augmentar l'autoestima? 10 passos per superar les pors i desenvolupar l'autoestima. Amb pròleg del papa Francesc.

MAURIZIO GENTILINI

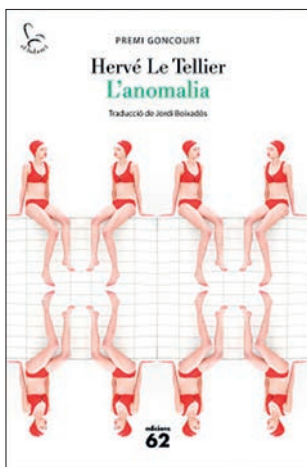
Chiara Lubich
El camino de la unidad, entre historia y profecía
Ciudad Nueva, 2021, 423 pàg.

Un intent de biografia de la fundadora del Moviment dels Focolars quan s'han complert cent anys del seu naixement i dotze del seu trànsit. Escrit amb intenció i estil divulgatiu, es proposa, a més, aprofundir en alguns dels grans temes: el paper dels laics i de la dona a l'Església, el Concili Vaticà II, la mundialitat, l'ecumenisme, la pau...

M. LUISA FERRERÓS

Dame la mano
Planeta, 2021, 238 pàg.

Aquesta psicòloga de referència en l'àmbit educatiu ens proposa una criança a la carta, basada en la comunicació, la confiança i el vincle afectiu com a eines per resoldre els conflictes quotidians més comuns, com les rebequeries, o la manca de respecte. Aquest llibre ens encoratja a convertir-nos en pares amb el cor i a entendre els nostres fills.

HERVÉ LE TELLIER

L'anomalia
Edicions 62, 2021, 340 pàg.

El 10 de març del 2021, els 243 passatgers i l'equip de vol d'un avió procedent de París aterren a Nova York després de travessar una terrible tempesta. Ja a terra, cada un segueix amb la seva vida. Absorbent, trepidant, intel·ligent i amb un punt d'humor, aquesta obra indaga sobre tot allò de nosaltres mateixos que se'ns escapa. Premi Goncourt 2020.

ALBERTO MONTT

Solo necesito un gato pero no es recíproco
Temas de Hoy, 2021, 127 pàg.

Estrella xilena del dibuix, Alberto Montt pateix de gatofília aguda: fa dècades que viu fascinat per aquest animal. De fet, va ser la primera cosa que va dibuixar quan era petit. En aquestes pàgines ens explica la història ultrasecreta de la invasió de la Terra per part dels gats i ens revela els trucs que utilitzen per dominar l'espècie humana.

LLUÍS OLIVÁN

Vladivostok
Edicions del Periscopi, 2021, 229 pàg.

Abans de morir, la Magda, la dona del Tomàs, planejava amb ell un viatge a Vladivostok. Dos anys després, superat el dolor més intens, ell intenta trobar sentit al seu dia a dia com a vidu i jubilat: llegeix els llibres que ella va deixar pendents i queda amb el seu millor amic. L'estiu, però, canviarà completament amb l'arribada d'una nova veïna i el seu fill.

CRÍTICA DE TEATRE

ANDREU SOTORRA

andreusotorra@gmail.com

El Paral·lel era, als anys trenta, el cor que feia bategar el barri anomenat «Xino». Ha passat gairebé un segle de l'època daurada del Paral·lel, però el mite continua. I la pobresa, la degradació i la injustícia, també. Les Tres Xemeneies són com un tòtem triple que ho recorda. La vaga de la Canadenca del 1919 va obrir el meló del començament de la fi de l'exploració. Un meló amb tantes tallades

Funeral al cor del «Xino»

que, cent anys després, encara no ens l'hem acabat.

El director Xavier Albertí i la dramaturga Lluïsa Cunillé han creat un fresc més aviat tenebrós del Paral·lel situat en unes escasses hores d'un dia de la tardor del 1930, amb la resaca del crac del 29 i a tocar de la República de l'abril del 1931. El barri del Paral·lel està de dol: ha mort la jove Palmira Picard, una cupletista admirada per tothom. Els autors resusciten els fantasmes d'una multitud de personatges —en són 38 entre 13 intèrprets—, alguns representant noms coneguts de l'època; d'altres, anònims de carrer.

Tots es troben al bar La Tranquil·litat, en un dia de tancament general al Paral·lel pel dol de Palmira Picard on conflueixen també

els admiradors de la cupletista. El periodista Roc Alsina és l'encarregat d'escriure l'epitafi de Palmira Picard. L'actor Pere Arquillué és un dels protagonistes del fresc, en una de les seves interpretacions més contingudes, observador, deixant anar només algunes sentències. El seu protagonisme es comparteix amb el de l'actriu Silvia Marsó en el paper d'una pianista sense feina i també amb el de la soprano i actriu Maria Hinojosa que esclatarà al final en cos i ànima de la cupletista Palmira Picard.

El repte a superar de l'obra és que no s'ha creat una trama lineal de plomalls i lluentons sinó que s'ha fet un retrat del Paral·lel comptant amb el coneixement de personatges cèlebres i n'ha sortit un fresc que pot semblar que sigui per a «erudits» o «experts» en el Paral·lel d'or. El muntatge s'ha situat en una rònega bastida d'un edifici senzill on viu una comunitat molt variada amb sobreocupació que obliga a algun dels veïns fins i tot a tenir el piano a l'escala.

I de rerefons es fa un merescut homenatge a la prolífica figurinista Maria Araujo, que fa un any va morir a causa del coronavirus, recuperant alguns dels seus vestuaris per a cadascun dels 38 personatges que recorden 38 dels molts espectacles que van comptar amb Maria Araujo, tant al mateix TNC com al Teatre Lliure o en altres teatres de la ciutat.

Pere Arquillué és un dels protagonistes de l'espectacle «L'Emperadriu del Paral·lel» que tanca l'etapa de director de Xavier Albertí al capdavant del TNC.

© May Zircus

«L'EMPERADRIU DEL PARAL·LEL»,

de Lluïsa Cunillé

INTÈRPRETS: Chantal Aimée, Pere Arquillué, Alejandro Bordanove, Jordi Domènech, Montse Esteve, Roberto G. Alonso, Oriol Genís, Maria Hinojosa, Silvia Marsó, Albert Mora, Mont Plans, Aina Sánchez, Carme Sansa
DIRECCIÓ: Xavier Albertí
Sala Gran. Teatre Nacional de Catalunya, Barcelona.

Fins al 13 de juny

AMB BON HUMOR

CRÍTICA LITERÀRIA

ROSA M. BOIXAREU
Biblista

Passió i Creu

PATRICK RADDEN KEEFE

No diguis res

(Traducció Ricard Gil)

Edicions del Periscopi, 2020,
574 pàg.

No diguis res l'he llegit al llarg de la passada Setmana Santa i em va atrapar des d'un bon començament. Al llarg de la lectura, sovint em venien al cap les Benaurances sense saber ben bé on encaixaven, fins que un cop acabada la lectura et retrobes amb les persones i les seves situacions, les treus del marc propi del relat, les actualitzes en «l'horror» del dia a dia i t'adones que la «felicitat» anunciada no és escatològica sinó un programa de transformació del present, no una lloança del patiment: feliços els pobres en l'esperit perquè..., els qui ploren, els humils, els qui tenen fam i set de ser justos, els compassius, els nets de cor, els qui treballen per la pau, els perseguits perquè...

De *No diguis res* el novel·lista irlandès John Banville diu: «És el millor llibre sobre Irlanda del Nord que he llegit mai. Pot semblar inapropiat de dir-ho, tenint en compte els horrors que explica... ofereix un retrat complet de la tragèdia d'aquells anys terribles... Una sinistra obra mestra.»

El relat va desplegant la vida d'una gent i d'un país en guerra oberta: traïcions, execucions, desaparicions, empresonaments, tortures... drets històrics i individuals transgredits. El llibre comença quan el desembre del 1972 Jean McConville, protestant, vídua d'un catòlic, i mare de deu fills, va ser segrestada i no va tornar mai més; ningú no es va preocupar dels seus fills ni els van ajudar mai, el més gran tenia setze anys. El relat va desplegant les vides d'una gent, d'un país, on hi ha de tot, sobretot molt patiment, un dolor humà, físic, moral, que alimenta el dubte existencial sobre les conviccions, les pors, les legitimitats, els drets. És un treball d'investigació rigorós, humà, objectiu, no pren partit, mostra cruament una realitat esfereïdora en un lloc i temps concret.

Però no ens enganyem, aquest lloc i temps també és el nostre; si els personatges són la clau de *No diguis res*, nosaltres ho som del nostre propi relat: una barreja d'heroïcitats i covardies, de silencis que dissimulen injustícies, d'errors, ambigüitats i fermeses, de... De molta feina a fer, perquè la «felicitat» de les Benaurances sigui en el present.

RAUXA

Terra Santa

Fa més de 70 anys que Terra Santa és objecte d'una guerra sense treva. Els períodes en què les armes callen no són moments de pau, sinó tan sols una pausa per llepar-se les ferides i preparar la següent matança. De tan enquistat que està el conflicte, ja ningú no recorda qui va disparar el primer tret. A aquestes alçades, a un bàndol i a l'altre la consigna és fanàticament simple: la culpa és exclusivament de l'enemic, intrínsecament malvat i, per tant, la violència contra el contendent sempre està justificada. Aquest odi visceral impedeix reconèixer la veritat —que de víctimes i botxins, n'hi a banda i banda— i fa creure a cada part que ella és l'única víctima innocent.

Com en molts altres conflictes, la lluita contra l'enemic exterior pot estar al servei de voler unificar interiorment cada bàndol. És molt fàcil desviar l'atenció cap al mal que ve de fora, però els problemes i les fractures internes tant de la societat israeliana com de la palestina hi continuen sent, i s'agreuaran encara més si no s'encaren. I entremig d'aquestes escandaloses massacres, hi ha els cristians de Terra Santa, la majoria d'ells àrabs. Haurien de ser els cristians més afortunats del món pel fet de viure a la mateixa terra de Jesús, però els ha tocat patir, i de valent. Als ulls del món passen totalment inadvertits, com també oculta va ser la vida de Jesús a Natzaret, i pateixen les mateixes ferides que Ell va patir a la creu. Compartint el seu mateix calvari es converteixen en els més fidels de tots els cristians.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Internet

MARIA AUXILIADORA

L'Associació de Maria Auxiliadora estrena pàgina web (www.adma-donbosco.org), completament renovada en gràfics i contingut.

Barcelona

INTERIORITAT

El **dijous 3 de juny**, a les 19.30, taller-escola de pregària al Casal Don Bosco. Més informació: tel. 934 291 803.

EN ADORACIÓ

El **dijous 3 de juny**, a les 20.30, contemplació ignasiana guiada a l'església dels Jesuïtes del carrer Casp de Barcelona.

PARRÒQUIA MARE DE DÉU DE LA MEDALLA MIRACULOSA

El **divendres 4 de juny**, a les 20.45, Escola de Pregària amb els salms (c/ Consell de Cent, 112 - Barcelona).

CATALONIA SACRA

El **dissabte 5 de juny**, a les 18.30, visita guiada *El mosaic de Gaudí a Sant Pacià* amb Marta Saliné. Inscripcions: reserves@cataloniasacra.cat.

Sant Feliu de Llobregat

CATEDRAL

El **diumenge 6 de juny**, a les 19.00, el bisbe Agustí Cortés presideix l'eucaristia de Corpus i la benedicció a la catedral de Sant Feliu.

Solsona

BARROC

El **dissabte 5 de juny**, a les 11.30, concert *Les set paraules... de Haydn* amb el Quartet Teixidor i Txema Martínez al santuari del Sant Dubte d'Ivorra. Inscripcions: www.espur-nesbarroques.cat.

Tarragona

CATALONIA SACRA

El **divendres 4 de juny**, a les 18.30, visita guiada a la Biblioteca Episcopal de Tarragona amb Mn. Albert Viciano i Sergi Guardiola. Inscripcions: reserves@cataloniasacra.cat.

CONCERT

El **dissabte 5 de juny**, a les 21.30, concert *Ales de paper* amb Anna d'Ivori a l'església del Sagrat Cor de Vistabella. Venda d'entrades: www.primaveramusicalvistabella.com.

Terrassa

MONS. SAIZ

El **diumenge 30 de maig**, a les 18.00, Mons. Josep Àngel Saiz presideix a la catedral de Terrassa una missa d'acció de gràcies pel seu ministeri episcopal a la diòcesi.

MONESTIR DE SANT CUGAT

El **divendres 4 de juny**, a les 21.00, concert del cor Aglepta *Les veus de l'ànima*. Reserves: <https://www.eventbrite.es/e/entradas-cor-aglepta-141408834631>.

Tortosa

CORPUS

El **diumenge 6 de juny**, a les 12.00, eucaristia solemne de Corpus Christi a la catedral de Tortosa.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè els responsables del món financer col·laborin amb els governs per regular els mercats financers per protegir els ciutadans del seu perill

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions

Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

[f /catalunyacristiana](https://www.facebook.com/catalunyacristiana)

[@catcrist](https://twitter.com/catcrist)

[i catalunya_cristiana](https://www.instagram.com/catalunya_cristiana)

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire
Lingüista: Montserrat Pibernat

Col·laboradors d'aquesta setmana: Daniel Arasa, Josep Miquel Bausset, Pilarín Bayés, Rosa M. Boixareu, Agustí Codinach, Juan David Escorcia, Antonio Gil, Joan Guiteras, Josep Maria Massana, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Xavier Moretó, Josep Mateu, Francesc Nicolau, Joan Pallarès, Quique, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Jaume Sidera, Mercè Solé, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Els actes anunciats a l'agenda poden patir canvis amb motiu de la pandèmia

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

M. Eugenia Lloris, missionera a l'Amazònia

AVAN

«Sinodalitat és reconèixer que ens necessitem mútuament»

Valenciana de naixement i naturalitzada brasilera, la missionera de la Fraternitat Verbum Dei M. Eugenia Lloris és membre de l'Equip Itinerant present al Brasil, Bolívia i Perú des del 2018. Va participar durant el Sínode de l'Amazònia en la Secretaria de la Casa Comuna i durant la pandèmia, el 2020, va estar a les comunitats indígenes de Rio Napo, a les brigades de salut i en la comissió d'emergència creada pel vicariat de San José de l'Amazones (Perú).

El Papa proposa quatre somnis per a l'Amazònia: social, cultural, ecològic i eclesial.

En realitat, estan interconnectats. Hi ha una consciència social ecològica emergent, que és un camí obert per fer més present aquesta lluita sumant-hi les forces i moviments que hi ha a la societat. Seguir aquest camí ens obre a les seves conseqüències socials. Per posar un exemple: la mineria il·legal atrau el tràfic de persones, maltractament, prostitució i violència. Defensar la terra d'aquest tipus d'explotació ens enfronta als problemes socials que genera. La influència i accions que exercim sobre

la terra repercuteix en els nostres cossos. Els megaprojectes que no consideren l'escolta a les comunitats presents en els territoris posen en perill la permanència d'aquests pobles i les seves cultures. Com a Església que camina amb els pobles i en defensa de la vida, no podem girar l'esquena a aquestes problemàtiques. Defensar la vida és assumir els desafiaments culturals que viuen els habitants de l'Amazònia: defensar els pobles vulnerables i les seves cultures, els seus costums, les seves formes de vida vinculades a la terra i al lloc que els ha vist néixer. Quan es maltracta la terra, quan són obligats a abandonar els seus territoris o són envaïts en els seus territoris, es col·loca en risc la supervivència de la Terra.

Quins són els reptes que afronta l'Església?

Ser fidel a aquest procés malgrat totes les forces contràries dins de l'Església i de la societat. Mantenir l'esperança dels pobles i dels més oblidats. Molts interessos econòmics i polítics dificulten l'avançament d'aquest compromís per la defensa de la Terra i dels pobles. Quan som a les comunitats cal

afrontar juntament amb els pobles els desafiaments de la Terra davant dels grans projectes del mal anomenat «desenvolupament». Suposa valentia i compromís, fins a donar la pròpia vida; articulació amb els aliats i les forces presents, i una comunicació profètica, que transcendeixi els límits de l'Església, que incomodi i que faci cedir o obrir escletxes en el sistema polític i econòmic de la societat. Assegurar els drets essencials i bàsics és una necessitat que ens incumbeix quan els governs no assumeixen les seves responsabilitats.

Què aporta l'Església amb rostre amazònic a l'Església universal?

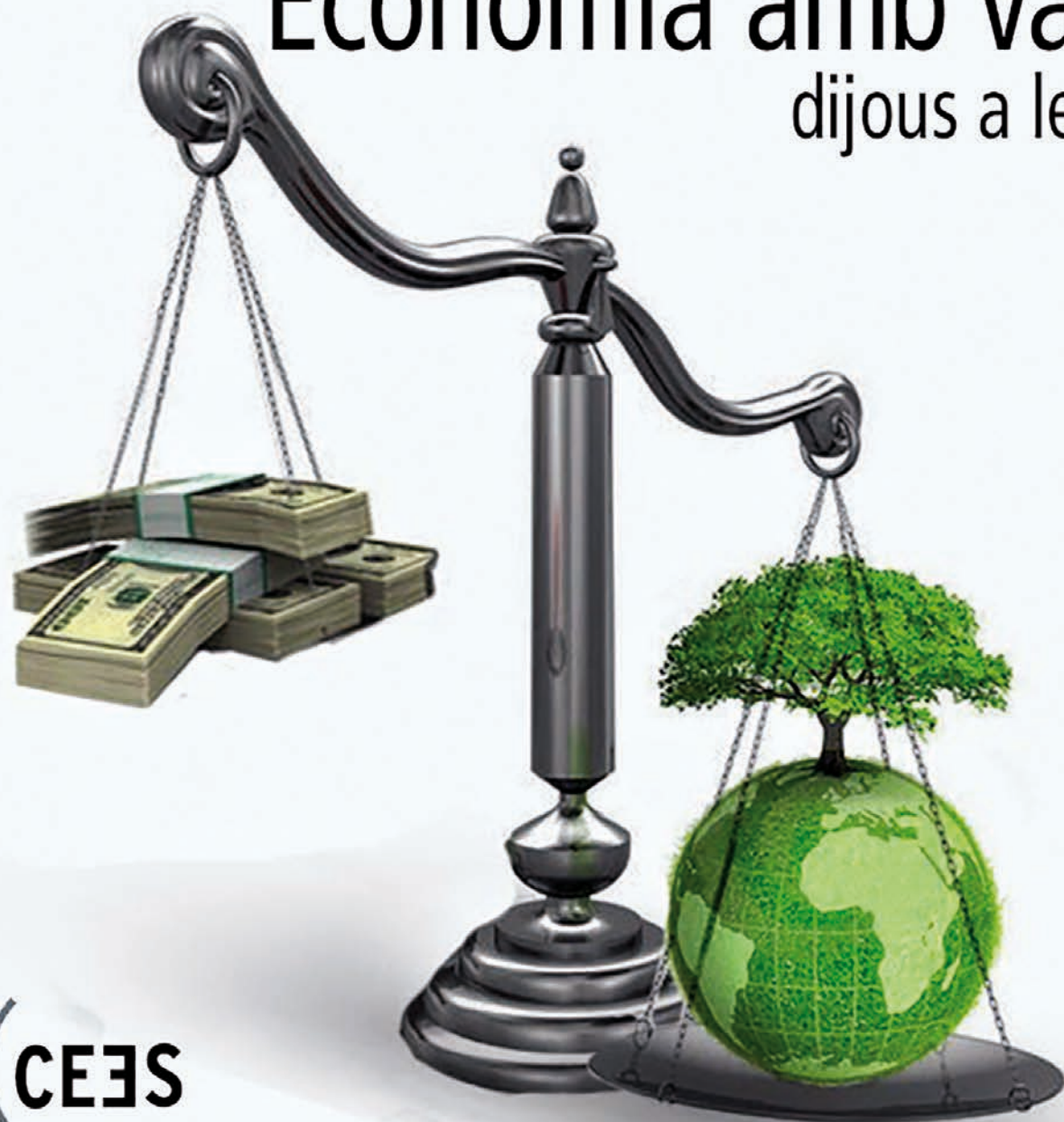
És una Església que està disposada a canviar, cercar, escoltar, reinventar-se, obrint nous camins i formes d'expressar-se: una Conferència eclesial, la sinodalitat com a forma i estil de vida i el gust per viure-la. Sinodalitat és estar en aliança amb altres visions o religions, però també amb totes les persones de bona voluntat. Cal captar el moment de crisi profund que viu el planeta, perquè està en joc la supervivència de la vida humana, vegetal i animal. Sinodalitat és reconèixer que ens necessitem mútuament per fer aliances a favor de la casa comuna, de l'Amazònia. La sinodalitat reconeix que necessita la saviesa dels pobles que tenen una saviesa amb la Terra que ens pot inspirar: diàleg intercultural, interreligiós.

espai de trobada, participació i diàleg

Economia amb valors

dijous a les 20 h

CEES

CENTRE D'ESTUDIS
ECONÒMICS I SOCIALS

SEGUEIX-NOS

Barcelona, 106.6 / Tarragona, 100.6 / Girona, 103.4 / Lleida, 91.5 / Catalunya Central, 93.7 / Vic, 98.4
Tortosa, 90.1 / El Garraf, 96.8 / La Cerdanya, 104.4 / La Seu d'Urgell, 105.0 / Andorra, 107.5

